

Soka la
Ufukweni

KANUNI

Toleo la 2021

UTANGULIZI

Shirikisho la Mpira wa Miguu Tanzania baada ya kuendesha kwa Mafanikio Makubwa Mashindano mbalimbali ya Soka la Ufukweni imeendelea katika Mipango yake kuhakikisha Soka la Ufukweni linaendelea kupiga hatua kwa Kuongeza Mashindano mengine katika kiwango na Ubora.

Kanuni hizi Maalum kabisa kwa ajili ya Mashindano ya Soka la Ufukweni zinakuwa nyenzo muhimu sana katika Uendeshaji na Usimamizi wa Mashindano yote ya Soka la Ufukweni ambapo sasa Jamii itashuhudia Ligi Kuu ya Soka la Ufukweni, Mashindano mengine ya Soka la Ufukweni ikiwemo vijana na wanawake yakiendeshwa chini ya Uangalizi wa Kanuni hizi.

Mabadiliko haya makubwa ya kimaendeleo yanatoa nafasi pana zaidi kwa Maendeleo ya Soka la Ufukweni kushika kasi na kutoa nafasi pana zaidi kwa wachezaji wa kada na ngazi mbalimbali kushiriki Soka la Ufukweni katika Mfumo unaoaminika na kuchochaea maendeleo yao, na ya Timu zao na kuongeza wigo wa uteuzi kwa wachezaji wa timu za Taifa kwa Soka la Ufukweni.

Wadau mbalimbali wanaojishughulisha na Soka la Ufukweni wanapata fursa sahihi na aminifu ya kuona namna uwekezaji wao unavyothaminiwa na kupata hamasa inayochochea muelekea wa Maendeleo ya Chanya ya Soka la Ufukweni nchini.

Kilabu za Soka la Ufukweni na Vyama vya Mpira wa Miguu navyo vinapata nafasi ya kushiriki Mfumo sahihi wa Maendeleo ya Soka la Ufukweni nchini na hivyo kuchochaea harakati za Maendeleo yake kwa ngazi za Kilabu, Wilaya na Mikoa na Jamii za Uongozi kwa Soka la Ufukweni.

TFF Inahimiza wachezaji, Kilabu, Vyama vya Soka, Waamuzi na Wadau wengine muhimu kushiriki ipasavyo kwenye

Shughuli za Mashindano ya Soka la Ufukweni ya TFF na mengineyo ili kufikia Malengo yao na ya jumla ya Soka la Ufukweni nchini.

Kanuni hizi zinaimarisha Dhamira ya uwepo wa Ligi Kuu ya Soka la Ufukweni na Mashindano mengine ya Soka la Ufukweni na hivyo vilabu vinawajibika kufuata kanuni hizi ili kukidhi hitajio la kuwa na timu bora zitakazoshindana kwa kiwango na hivyo kuyafanya Mashindano yetu kuwa Bora na kutoa matokeo chanya katika Uundai na Ushiriki wa Kilabu zetu na timu zetu za Taifa za Soka la Ufukweni Kimataifa.

TFF inatoa wito kwa wadau wote kuwajibika kila mmoja katika eneo lake ili kuyafanya Mashindano yetu kufanikiwa. TFF katika kuweka Kanuni hizi inatarajia miongozo itayotokana nazo itatekelezwa ipasavyo na wahusika wote na imeweke Udhhibit mbalimbali na viwango vya adhabu kwa ukiukwaji wa Taratibu na Utovu wa Nidhamu.

Kwa kilabu kushiriki Mashindano ya Soka la Ufukweni ni Tafsiri ya dhahiri kukubaliana na kutii Masharti, Taratibu na Maelekezo ya Kanuni hizi na hivyo Kilabu yenye, Viongozi, Wachezaji na Watendaji wanawajibika na Utii wa Kanuni hizi na hatua stahiki zitachukuliwa kulinda Nidhamu na Taratibu kwa lengo la kuyafanya Mashindano ya Soka la Ufukweni kuwa imara katika Uendeshaji wake kwa mustakabali wa kufikia Malengo yaliyokusudiwa na TFF.

TFF inazitaka kilabu zote kushindana kwa mazingatio ya Kanuni za Uchezaji wa Kiungwana za FIFA, kutafuta Ushindi kwa Haki bila Hila na Waamuzi kuchezesha kwa weledi.

TFF itaendelea kuziboresha Kanuni hizi kadiri ya mahitaji na muda ili kuendelea kukidhi hitajio la Mafanikio ya Soka la Ufukweni.

YALIYOMO

SURA	KANUNI	Namba	Ukurasa
------	--------	-------	---------

SURA I Mwanzo	Utangulizi	2	
	Uchezaji wa Kiungwana	1	5

SURA II Mamlaka	Kuundwa	2	8
	Matumizi na Tafsiri	3	8
	Tafsiri ya Kanuni	4	8

SURA III Ligi	Daraja la Ligi	5	9
	Mfumo	6	9
	Nane Bora	7	10
	Ligi Ndogo	8	10
	Mashindano Mengine	9	11
	Mshindi	10	11
	Uwanja	11	13
	Tuzo	12	13

SURA IV Uendeshaji	Usimamizi	13	15
	Leseni ya Klabu	14	16
	Msimu na Ratiba	15	16
	Udhamini	16	16

SURA V Mchezo	Taratibu za Mchezo	17	17
	Michezo ya Kirafiki	18	23
	Ngao ya Jamii	19	24

SURA VI Tiba na Bima	Huduma ya Mchezo	20	25
	Tiba	21	25
	Bima	22	25

SURA VII Malalamiko na Rufaa	Malalamiko	23	26
	Rufaa	24	27
	Utaratibu wa Rufaa	25	27
	Vyombo vyta Maamuzi	26	28

SURA VIII	Mapato na Gharama	27	29
Fedha na Malipo			

SURA IX	Kujitoa	28	30
Yasiyotarajiwa	Kutofika Uwanjani	29	31
	Kuvuruga Mchezo	30	31
	Kupanga Matokeo	31	32
	Kuahirisha Mchezo	32	32

SURA X	Maafisa Mchezo	33	34
Usimamizi	Waamuzi	34	35

SURA XI	Udhibiti Kimashindano	35	37
Udhibiti na Adhabu	Udhibiti kwa Wachezaji	36	39
	Udhibiti kwa Waamuzi	37	42
	Udhibiti kwa Maafisa Mchezo	38	44
	Udhibiti kwa Makocha/Viongozi	39	45
	Udhibiti kwa Klabu	40	48
	Adhabu za Klabu	41	51
	Dawa Haramu	42	51

SURA XII	Usajili	43	52
Usajili	Katazo	44	54
	Uthibitisho wa Usajili	45	54
	Vijana na Wanawake	46	55

SURA XIII	Viongozi wa Ufundu	47	56
Dawati la Ufundu	Makocha	48	56
	Daktari wa Timu	49	57

SURA XIV	Maamuzi Yasiyokatiwa Rufaa	50	58
Mamlaka	Ufafanuzi/Marekebisho/Kufuta	51	58
	Yasiyomo	52	58
	Azimio		59

UCHEZAJI WA KIUNGWANA Sura I**Kanuni 1 Uchezaji wa Kiungwana**

- (1) Wachezaji wanatakiwa kuzingatia Kanuni 10 za FIFA za mchezo wa Kiungwana (fair play) ndani na nje ya uwanja wa mchezo.

1.1.1 Cheza Kiungwana

Ushindi hauwezi kuwa na thamani iwapo umepatikana katika njia isiyohalali au kwa udanganyifu. Kudanganya ni rahisi lakini haileti raha ya ushindi. Kucheza kiungwana inahitaji moyo na tabia njema. Pia hufurahisha zaidi. Mchezo wa kiungwana siku zote una malipo yake hata kama utapoteza mchezo. Kucheza kiungwana kunakujengea heshima wakati kudanganya kunaleta aibu. Kumbuka kuwa mpira wa miguu ni mchezo na mchezo wowote hauwezi kuwa na maana kama hautochezwa kiungwana kwa kuzingatia kanuni na taratibu ili mshindi halali aweze kupatikana.

1.1.2 Tafuta Ushindi, Kubali Kushindwa

Kushinda ndiyo lengo la kushiriki katika mchezo wowote ule. Siku zote usijiandae kushindwa. Iwapo huchesi kwa nia ya kushinda utakuwa unawadanganya wapinzani wako, unawadhulumu watazamaji na pia unajifanya mwenyewe kuwa ni mjinga. Usikate tamaa hata siku moja unapopambana na wapinzani wenyewe nguvu zaidi lakini pia usidharau hata siku moja unapopambana na wapinzani dhaifu. Ni kumkosea adabu mpinzani unapocheza chini ya kiwango chako. Cheza kwa nia ya kutafuta ushindi hadi dakika ya mwisho lakini kumbuka hakuna anayeshinda wakati wote. Siku nyingine utashinda na siku nyingine utashindwa. Jifunze kukubali kushindwa. Usitafute visingizio unapofungwa. Sababu za kweli siku zote zitadhihirika. Wapongeze washindi bila kinyongo. Usilaumu waamuzi wala mtu mwingine yoyote. Jizatiti kufanya vizuri zaidi wakati mwingine. Walioshindwa na kukubali wanapata heshima zaidi kuliko washindi wanadolazimisha.

1.1.3 Heshimu Sheria za Soka

Michezo yote inalindwa na sheria. Bila sheria itakuwa ni vurugu tupu. Sheria za mpira wa miguu ni nyepesi na rahisi kujifunza. Hakikisha unajifunza; itakusaidia kuufahamu mpira wa miguu vizuri zaidi. Kuufahamu mchezo zaidi itakufanya uwe mchezaji bora zaidi. Pia ni muhimu kufahamu madhumuni ya sheria zilizowekwa. Zimekusudiwa kuufanya mchezo uwe na ladha katika kuicheza na kuuangalia. Kwa kufuata sheria, mchezo wa mpira wa miguu utakuwa na burudani zaidi.

1.1.4 Heshima kwa Wote

Mchezo wa kiungwana unamaanisha kuheshimu wapinzani. Bila ya wapinzani kutakuwa hakuna mchezo. Kila mmoja ana haki sawa, ikiwemo haki ya kuheshimiwa. Wachezaji wa timu moja ni wenza. Tengeneza timu ambayo kila mmoja kwenye timu atakuwa na haki sawa. Waamuzi wapo kuhakikisha nidhamu na mchezo wa kiungwana unadumishwa. Siku zote kubali maamuzi yao bila ya ulalamishi, na wasaidie waweze kuwfanya washiriki wote waufurahie zaidi mchezo. Viongozi pia ni sehemu ya mchezo na wanatakiwa wapewe heshima wanayostahili. Watazamaji wanaufanya mchezo uwe na msisimko. Wanahitaji kuuona mchezo ukichezwa kiungwana kwa kuzingatia kanuni, lakini pia wanatakiwa kuwa waungwana na kujiheshimu.

1.1.5 Dumisha Maslahi ya Mpira

Mpira wa miguu ndiyo mchezo unaoongoza duniani. Lakini siku zote unahitaji msaada wa kila mmoja kuufanya uendelee kuwa mchezo wenyewe kupendwa zaidi. Fikiria maslahi ya mpira kabla ya maslahi yako mwenyewe. Fikiria ni vipi vitendo vyako vinaweza vikaupaka matope mchezo wa mpira wa miguu. Zungumzia mambo mazuri ya mchezo wa mpira wa miguu. Shawishi watu wengine kuuangalia na kuuchenza kiungwana. Wasaidie wengine kupata burudani ya kutosha katika mchezo wa mpira wa miguu kama unayoipata wewe. Kuwa balozi wa mchezo wa mpira.

1.1.6 Heshimu wanaolinda Heshima

Jina zuri la mchezo wa mpira wa miguu limeendelea kudumu kwa sababu idadi kubwa ya watu wenyewe kuupenda mchezo huu ni wakweli na waungwana. Wakati mwininge mtu hufanya jambo kubwa ambalo linastahili tulitambue. Watu kama hawa wanastahili kutuzwa na mambo mema waliyofanya yatangazwe. Hii itashawishi wengine kuiga mifano yao. Saidia kuendeleza mpira wa miguu kwa kuyatangaza mazuri yake.

1.1.7 Kataa Mambo yote ya Hatari

Umaarufu mkubwa wa mchezo wa mpira wa miguu wakati mwininge huufanya uwe rahisi kuathiriwa na mambo mabaya ya nje. Jichunge na vishawishi vitakavyokufanya ushawishike kushiriki kwenye kudanganya au kutumia madawa yaliyokatazwa. Madawa yaliyokatazwa hayana nafasi katika soka, mchezo mwininge wowote na jamii kwa jumla. Sema hapana kwa madawa ya kulevyo. Saidia kuupiga teke ubaguzi kwenye soka. Wachukulie wachezaji wote na wengineo kuwa ni sawa bila kujali dini zao, kabilia, jinsia au utaifa wao. Usivumilie hata kidogo kamari katika michezo unayoshiriki. Inaporomosha kiwango chako cha uchezaji na inasababisha hali ya mgongano wa maslahi. Thibitisha kuwa soka haihitaji fujo, hata kutoka kwa washabiki wako wenyewe. Soka ni mchezo na michezo huleta amani.

1.1.8 Wasaidie Wengine Kupambana

Wakati mwininge unaweza kusikia wachezaji wenzako au watu wengine unaowafahamu wanashawishiwa wadanganye kwa njia moja au nydingine au washiriki katika vitendo visivyokubalika katika mchezo wa soka. Wanahitaji msaada wako. Usisite kusimama upande wao. Wape nguvu ya kukataa vishawishi. Wakumbushe wajibu wao kwa wenzao na kwa mchezo wenyewe. Tengeneza umoja wenyewe mshikamano, kama ngome ngumu kabisa kwenye mchezo wa soka.

1.1.9 Waibainishe Wachafuzi

Usione aibu kusimama dhidi ya yoyote yule ambaye una hakika anashawishi wengine kudanganya au kushiriki katika vitendo vingine visivyokubalika. Ni vyema kuwafichua waovu wote ili waweze kuondolewa kabla ya kuleta madhara. Ni uovu kushirikiana na watu waovu. Usiseme tu hapana, wafichue wanaotaka kuichafua soka kabla hawajafanikiwa kuwashawishi wengine.

1.1.10 Soka Kujenga Dunia Bora Zaidi

Soka ina nguvu ya ajabu inayoweza kutumika kuifanya dunia kuwa sehemu bora zaidi ya kuishi. Tumia nguvu hii kudumisha amani, usawa, afya na elimu. Ifanye soka iwe bora zaidi, ipeleke kwa jamii kujenga dunia bora zaidi.

- (2) Pamoja na Mazingatio ya Utekelezaji Kanuni 1.1.1 – 1.1.10 Wachezaji pia Wanawajibika Kuzingatia na kudumisha kwa ukamilifu wake Kanuni 1.2.1 – 1.2.10 wakati wote wawapo kiwanjani.

1.2.1 Nidhamu

Kudumisha tabia njema nje ya uwanja na wakati wote wa mchezo kwa kucheza bila ya kuwaumiza au kuhatarisha usalama wa wachezaji wa timu pinzani.

1.2.2 Mchezo wa Kiungwana

Kutodanganya kuumia au kufanyiwa rafu, kutotumia mbinu zisizo za kiungwana mchezoni au kuijingiza katika vitendo visivyokuwa nya kiuanamichezo kama vile kutukana kwa maneno, ishara au kujihusisha na vitendo vyovyyote nya kibaguzi.

1.2.3 Kutorejeshea

Kutorejeshea (retaliation) iwapo mchezaji atafanyiwa rafu au kukashifiwa.

1.2.4 Malalamiko

Ni nahodha pekee anaruhusiwa kuzungumza na waamuzi. Iwapo patatokea malamiko yoyote wakati wa mchezo wachezaji wengine wote wanatakiwa wawe hatua zisizopungua kumi kutoka kwa mwamuzi.

1.2.5 Kumheshimu Kocha

Mchezaji wakati wote anatakiwa atii maagizo ya kocha wake. Mchezaji anatakiwa akubali kubadilishwa uwanjani na kuadhibiwa kutokana na vitendo nya utovu wa nidhamu au visivyokuwa nya kiuanamichezo.

1.2.6 Kuheshimu Nahodha

Mchezaji anatakiwa amheshimu na atii maagizo ya nahodha wake nje na ndani ya uwanja hususan katika masuala yahusuyo timu na tabia njema kwa jumla.

1.2.7 Kuheshimu Wachezaji

Mchezaji awaheshimu wachezaji wenzake, awatie hamasa nje na ndani ya uwanja. asimkashifu mchezaji mwenzake mwenye kufanya makosa.

1.2.8 Kuheshimu Wapinzani

Mchezaji awape wachezaji wa timu pinzani heshima yao, awe tayari kutoa msaada kwa mchezaji aliyemua na kushikana mikono kabla na baada ya mchezo.

1.2.9 Kuheshimu Waamuzi

Mchezaji anatakiwa wakati wote kuheshimu maamuzi ya waamuzi na kutozozana nao au kutumia lugha ya matusi au kashfa dhidi yao.

1.2.10 Kujihehshimu Mwenyewe

Mchezaji anatakiwa ajiheshimu mwenyewe na ajitunze na asitumie madawa yaliyokatazwa

KUUNDWA, MATUMIZI NA TAFSIRI**Sura II****Kanuni 2 Kuundwa**

Kanuni hizi zimeundwa chini ya Ibara ya 75(3) ya Katiba ya TFF ya mwaka 2020 na zitatumika Tanzania Bara.

Kanuni 3 Matumizi na Tafsiri

Katika Kanuni hizi isipokuwa pale ambapo imeainishwa vinginevyo itatafsiriwa na kumaanisha kama ifuatavyo:

TFF	Tanzania Football Federation Shirikisho la Mpira wa Miguu Tanzania
FIFA	Federation Internationale de Football Association Shirikisho la Kimataifa la Vyama ya Mpira wa Miguu
CAF	Confederation of African Football Shirikisho la Mpira wa Miguu Afrika
CECAFA	Council of East and Central Africa Football Associations Baraza la Vyama ya Mpira wa Miguu Afrika Mashariki na Kati
ZFF	Zanzibar Football Federation Shirikisho la Mpira wa Miguu Zanzibar
FA(M)	Regional Football Association Chama cha Mpira wa Miguu Mkoa
KAMATI ya UTENDAJI	Kamati ya Utendaji ya Shirikisho la Mpira wa Miguu Tanzania
KILABU	Klabu ya timu ya Mpira wa Miguu inayoshiriki Ligi
KILABU BINGWA	Kilabu ambayo Timu yake imeshika nafasi ya Kwanza kwa Shindano Husika
TIMU	Timu ya Mpira wa Miguu ya Kilabu ya Soka la Ufukweni
MPIRA	Mpira wa Miguu wa kuchezea
KIWANJA	Kiwanja cha kuchezea (Pitch)
BSS LiGi	Beach Soccer Super League Ligi Kuu ya Soka la Ufukweni
BSM LiGi	Beach Soccer Mini League Ligi Ndogo ya Soka la Ufukweni
BS Competitions	Beach Soccer Competitions Mashindano mengine ya Soka la Ufukweni
GC	General Coordinator Mratibu (Muendeshaji) wa Mchezo

Kanuni 4 Tafsiri ya Kanuni

Kikao cha juu kuliko vyote kwa ajili ya tafsiri ya Kanuni hizi kitakuwa ni Kamati ya Utendaji ya TFF na uamuzi wake utakuwa wa mwisho.

Kanuni **5** Daraja la Ligi

- (1) Kanuni hizi ni kwa ajili ya Ligi Kuu ya Soka la Ufukweni (BSS LiGi), Ligi Ndogo ya Soka la Ufukweni (BSM LiGi) na Mashindano mengine ya Soka la Ufukweni (BS Competitions) Tanzania Bara. Ligi hizi zinaweza kutajwa kwa kutumia jina la Mdhagini wake Mkuu au Mdhagini wa Jina la Ligi.
- (2) Kalenda ya Ligi za Soka la Ufukweni (Beach Soccer League) zitatolewa na TFF kwa Mazingatio ya Mahitajio kwa Msimu husika.
- (3) Taratibu za Uendeshaji na Udhibiti wa Mienendo na Adhabu ni kama zinavyosomeka kwenye Kanuni hizi. Maangalizo maalum kutokana na tofauti za Mfumo wa Shindano kuzingatiwa.
- (4) Mashindano ya Soka la Ufukweni hayatakuwa na Ada ya Ushiriki mpaka pale TFF kwa Mazingatio maalum itapoelekeza vinginevyo.

Kanuni **6** Mfumo

- (1) Ligi Kuu ya Soka la Ufukweni (BSS LiGi) itashirikisha timu Kumi na Sita (16). Ambazo ni timu zilizopatikana kutokana na Ligi ya Msimu uliokwisha Pamoja na timu teule kwa Msimu wa 2021/22.
- (2) Ligi Kuu ya Soka la Ufukweni itakuwa na Hatua mbili katika kuchezwa kwake ambapo Timu zote shiriki zitashiriki katika Hatua ya Awali na Hatua ya Pili itakuwa ni Timu Nane Bora (Best Eight) zitakazocheza kwenye Shindano Maalum na muhimu litakalofanikisha kupatikana kwa Bingwa na Washindi wengine wa Ligi Kuu ya Soka la Ufukweni
- (3) Timu zitacheza kwa mtindo wa Ligi ya Mikondo miwili kwa michezo ya nyumbani na Ugenini ambapo timu zitakazoshika nafasi nane (8) za juu zitakuwa zimefanikiwa kufuzu kwa Hatua ya Ligi ya Nane Bora (BSS Best Eight).
- (4) Timu mbili (2) zilizoshika nafasi mbili za mwisho zitakuwa zimeshuka Daraja kupisha timu mbili zitakazopanda kutoka Ligi Ndogo (BSM LiGi) kwa msimu husika.
- (5) Katika mazingira maalum ya upungufu wowote wa timu kwa Daraja husika katika ujenzi wa Madaraja ya Ligi za Soka la Ufukweni, TFF itaamua kuhusu idadi ya timu na namna ya kupatikana kwake.
- (6) Katika Mazingira Maalum au Dharura, TFF inaweza kubadili Mfumo wa Ligi kukidhi mahitaji ya msingi ya Dharura au hali halisi kwa mafanikio hitajika.

Kanuni **7** **Nane Bora (BS BestEIGHT)**

- (1) Ligi Kuu ya Soka la Ufukweni itakuwa na Hatua ya Pili ya Tukio la Nane Bora (BS BestEIGHT) ambapo timu nane (8) zilizofuzu zitagawanya kwenye makundi mawili ya timu Nne (4) kila kundi, zikicheza Ligi kwa mtindo wa michezo ya mkondo mmoja ambapo timu zitakazoshika nafasi mbili za juu kutoka kila Kundi na kufanya jumla ya timu NNE zitashiriki kwa michezo ya Nusu Fainali ambapo washindi watacheza Fainali ya Ligi Kuu ya Soka la Ufukweni kwa msimu husika.
- (2) Timu zilizoshindwa kwenye michezo ya Nusu fainali zitacheza Nusu Fainali na Fainali ya washindwa (Plate Semi & Finals) ambapo washindi watacheza mchezo wa kutafuta Mshindi wa tano na sita (5th & 6th Place) wakati watakaoshindwa watacheza mchezo wa kutafuta Mshindi wa saba na nane (7th & 8th Places)
- (3) Mshindi wa Mchezo wa Fainali atakuwa ndiye Bingwa wa Ligi Kuu Soka la Ufukweni (BSS League) kwa Msimu husika.

Kanuni **8** **Ligi Ndogo (BS Mini-LiGi)**

- (1) Kutakua na Ligi Ndogo ya Soka la Ufukweni (BS Mini-LiGi), itakayokutanisha timu nyingine ambazo hazipo kwenye Ligi Kuu zitakazothibitisha kushiriki kutoka Mikoa yote ya Tanzania Bara.
- (2) Timu zitawajibika kutambulishwa na Mikoa yake husika kama Mshiriki Rasmi kuwakilisha Mkoa husika kwa kutuma Taarifa TFF na kujaza Fomu ya Uthibitisho wa Ushiriki na kukidhi Masharti ya Kushiriki Ligi Ndogo kama ifuatavyo:
  - 2.1 Kilabu kuwa na kuambatanisha nakala ya Hati ya kusajiliwa na Msajili wa Vyama na Vilabu vya Michezo nchini.
  - 2.2 Kuwasilisha Fomu ya Uthibitisho wa Ushiriki kama ilivyotolewa na kuelekezwa na TFF kwa Msimu husika.
  - 2.3 Kuwasilisha Fomu za Usajili wa Wachezaji kwa mujibu wa masharti ya Usajili wa Mchezaji yaliyoainishwa na TFF.
- (3) Timu mbili (2) zitakazofanikiwa kushika nafasi za juu zaidi baada ya BS Mini-LiGi, kumalizika kwa msimu husika zitakuwa zimepanda Daraja kuingia Ligi Kuu ya Soka la Ufukweni kwa Msimu unaofuata.
- (4) Timu zote zitakazoshindwa kupanda Daraja kutoka Ligi Ndogo zitarejea kwenye Mikoa yao husika na kusubiri kushiriki Ligi Ndogo kwa Msimu unaofuata kwa mujibu wa Kanuni 8.1 ya Kanuni hizi.
- (5) Wachezaji watakaosajiliwa kwa ajili ya Ligi Ndogo ya Soka la Ufukweni (BS Mini-LiGi) watatumika kwa timu zao tu kwa BS Mini-LiGi walizosajiliwa na kuthibitishwa kuzitumikia. Mchezaji hataruhusiwa kuomba kusajiliwa na kilabu zaidi ya moja kwa wakati mmoja au kilabu nyingine ya Daraja lingine kinyume na masharti ya Usajili wa mchezaji kwa msimu husika.

- (6) Timu ya Daraja lolote hairuhusiwi kumtumia au kumuombea kusajiliwa mchezaji aliyesajiliwa kutumikia timu nyingine ya Daraja lingine kinyume na Masharti ya msingi ya usajili ikiwemo mazingatio ya vipindi vya usajili kwa msimu husika.

Kanuni 9 Mashindano Mengine (BS Competitions)

- (1) Kanuni hizi zitatumika Muongozo wa Uendeshaji na Usimamizi wa Ligi za Mikoa za Soka la Ufukweni na Mashindano mengineyo.
- (2) Bingwa wa Ligi ya Mikoa atafuzu kushiriki Ligi Ndogo (BSM LiGi) kwa msimu husika ambapo katika mazingira ya Bingwa wa Mikoa kushindwa kushiriki, FA(M) inaweza kuteua timu nyingine iliyo kwenye nafasi Bora zaidi inayofuatia kuchukua nafasi ya Bingwa.
- (3) Wachezaji waliosajiliwa na timu zao kwa Ligi ya Mikoa ya Soka la Ufukweni watatumia usajili huohuo uliothibitishwa na Mikoa yao husika kwa ajili ya Ligi Ndogo baada ya kuthibitishwa na TFF.
- (4) Timu nyingine shiriki kutoka Mashindano mengine ya Soka la Ufukweni (yasiyo ya Mikoa) zitapangiwa utaratibu wa namna ya kushiriki Ligi Ndogo ya Soka la Ufukweni kwa mazingatio ya nafasi za Ubora walizopata kwenye Mashidano husika.
- (5) Timu zinazotoka Mashindano mengine kwa ajili ya Ligi Ndogo ya Soka la Ufukweni zinaweza kuongeza Idadi ya wachezaji wengine waliotokana na Mashindano husika waliocheza watakaoidhinishwa na FA(M) husika katika kuomba Uthibitisho wa Usajili kwa TFF.
- (6) Mashindano mengine ya Soka la Ufukweni ambayo hayajaainishwa ipasavyo na Kanuni hizi, bado yatazingatia Matumizi na mamlaka ya Kanuni hizi kwenye maeneo yaliyoainishwa ipasavyo. Katika maeneo ambayo hayajaainishwa, Muendeshaji wa Mashindano husika aatakuwa na Kanuni Maalum ya Mashindano hayo itakayoongoza kwa maeneo husika.

Kanuni 10 Mshindi

- (1) Katika mchezo wowote wa Ligi yoyote ya Soka la Ufukweni baada ya muda wa kawaida wa vipindi vitatu vya dakika kumi na mbili kila kimoja, mshindi itakuwa timu iliyofunga goli/magoli mengi zaidi ya timu pinzani ambapo itapata alama tatu (points 3) na timu itakayoshindwa itakosa pointi.
- (2) Endapo hatapatikana mshindi baada ya muda wa kawaida wa vipindi vitatu vya dakika kumi na mbili kila kimoja kumalizika, zitaongezwa dakika 3 za nyongeza (extra time) ambapo mshindi atapata alama mbili (points 2) na pia kama mshindi hatapatikana timu zitapigiana penati tano kila timu, na endapo pia mshindi hatapatikana timu zitaendelea na penati mpaka mshindi apatikane. Mshindi kwa njia ya penati atapata alama moja (1 point)

- (3) Mshindi katika Ligi Soka la Ufukweni ni timu iliyopata pointi nyingi zaidi ya timu zote zilizoshiriki Ligi husika kwa msimu husika.
- (4) Endapo timu zitalingana pointi mshindi itakuwa timu iliyio na tofauti bora ya magoli ya kufunga na kufungwa (goals difference).
- (5) Endapo timu zitalingana pointi na tofauti ya magoli ya kufunga na kufungwa mshindi itakuwa timu iliyofunga magoli mengi zaidi ya nyingine.
- (6) Endapo timu zitalingana kwa pointi, tofauti ya magoli ya kufunga na kufungwa na magoli ya kufunga, mshindi itakuwa timu iliyio na wastani bora katika matokeo ya michezo iliyokutanisha timu hizo (aggregate).
- (7) Endapo timu zitalingana kwa pointi, tofauti ya magoli ya kufunga na kufungwa, magoli ya kufunga na wastani bora katika matokeo ya michezo iliyokutanisha timu hizo, mshindi ni timu iliyofunga magoli mengi ya ugenini katika msimu huo.
- (8) Endapo timu zitalingana kwa pointi, tofauti ya magoli ya kufunga na kufungwa, magoli ya kufunga na wastani bora katika matokeo ya michezo iliyokutanisha timu hizo na kwa timu iliyofunga magoli mengi ya ugenini katika msimu husika, Mshindi itakuwa timu iliyio na wastani Bora wa alama kwenye mlinganisho wa Hatua za Kinidhamu (kwa Shindano husika) dhidi ya timu husika kwa msimu husika kwa hatua ya Ligi inayotafutiwa Mshindi.
- (9) Endapo hatua zote za kanuni 10:3,4,5,6,7 hazitoi mshindi, timu hizo zitacheza mchezo mmoja katika uwanja utakaochaguliwa na TFF, na taratibu zote za kupata mshindi zitafuatwa kama inavyosomeka kwenye Kanuni 10:10.
- (10) Endapo timu zitapata matokeo yasiyotoa mshindi wa jumla kwa mechili zote mbili (nyumbani na ugenini) zilizo na mahitaji ya matokeo ya mshindi kwa mlinganisho (aggregate), au katika mchezo ulio na mahitaji maalum ya kupatikana mshindi, mshindi atapatikana moja kwa moja kwa njia ya mapigo ya penaltı baada ya dakika tisini za mchezo kumalizika au dakika tisini za mchezo wa marudiano kumalizika kutegemea aina au/na mahitaji kwa mchezo husika.
- (11) Timu itakayomaliza ikiwa mshindi wa kwanza wa Ligi yoyote ya Soka la Ufukweni itakuwa ndio Klabu Bingwa kwa shindao husika.
- (12) TFF itaweka mazingatio kwa Klabu Bingwa wa Ligi Kuu ya Soka la Ufukweni/Mashindano mengine ya Soka la Ufukweni katika mazingira ya mahitaji ya Ushiriki Kimataifa. Timu iliyomaliza kwenye nafasi Bora inayofuatia na kwa mtiririko husika itapata nafasi katika hali ya timu husika kushindikana kushiriki.
- (13) Uteuzi wa Uwakilishi wowote wa Mashindano yoyote ambao msingi wake unatokana na Ligi husika ya Soka la Ufukweni utafuata ubora wa nafasi ya timu husika katika msimamo wa Ligi husika. Timu yoyote itakayochaguliwa kucheza mashindano yatakayoandaliwa ama kuidhinishwa na TFF kutokana na nafasi yao katika Ligi husika ya Soka la Ufukweni itawajibika kucheza.
- (14) Katika Hatua yoyote ya mchezo wa Soka la Ufukweni inayolazimisha kupatikana Mshindi (knock out), Mshindi itakuwa ni timu iliyio na

wastani Bora Zaidi wa matokeo baina ya timu zinazoshindana na endapo matokeo ya mchezo baina yao hayajabainisha Mshindi, utaratibu wa penati utatumika kupata mshindi.

- (15) Kwa Michezo iliyo katika mfumo wa michezo ya nyumbani na ugenini, sheria ya penati zitatumika kumpata mshindi baada ya matokeo ya mchezo wa marudiano kwa timu husika kuyafanya matokeo ya jumla kuwa sare baada ya sheria ya goli la ugenini kushindwa kubainisha mshindi.

Kanuni **11** Uwanja

- (1) Uwanja wowote kwa michezo ya Soka la Ufukweni ni lazima uthibitishwe na TFF/Muendeshaji anayetambuliwa na TFF.
- (2) Utaratibu wa Uwanja wa nyumbani kwa kilabu husika utazingatia masharti ya Utambuzi kama inavyosomeka kwenye kanuni ya 11.1. Masharti muhimu kwenye mazingira maalum ya kilabu kuwa na uwanja wake na mahitaji ya matumizi ya uwanja ulioombewa na kilabu husika yatazingatiwa. Maamuzi ya uwanja katika hali hii yatazingatia kanuni ya 11.1 ya kanuni hizi.

Kanuni **12** Tuzo

- (1) Timu Bingwa wa Ligi Kuu ya Soka la Ufukweni itakabidhiwa kikombe cha ubingwa katika Utaratibu utakaowekwa na TFF kwenye Fainali ya Nane Bora (BSS BestEight) ya Ligi Kuu ya Soka la Ufukweni kwa msimu husika.
- (2) Klabu Bingwa wa Ligi Kuu ya Soka la Ufukweni itahodhi kikombe cha ubingwa ilichokabidhiwa mpaka itakapotakiwa na TFF kukirejesha. Endapo Klabu Bingwa itatakiwa kurejesha kikombe itapewa kikombe kingine kinachofanana (replica) badala yake.
- (3) Medali, tuzo na kikombe kingine chochote kinachotolewa kama zawadi kwenye Ligi Kuu ya Soka la Ufukweni hakitarejeshwa, kitakuwa cha kudumu kwa aliyetunukiwa.
- (4) Wachezaji, Kocha Mkuu na Maafisa wa Benchi la Ufundu wa Klabu Bingwa ya Ligi Kuu ya Soka la Ufukweni watapewa Medali za Ubingwa wa Ligi Kuu ya Soka la Ufukweni. Wahusika wengine watatunukiwa Tuzo/medali zao kwa Utaratibu utakaowekwa.
- (5) Rais wa TFF ndiye atakayetoea Medali, Kombe na zawadi nyinginezo kwa Timu Bingwa na wahusika wengine. Endapo kutakuwa na Mgeni Rasmi aliyealikwa, Rais wa TFF atamshirikisha ipasavyo Mgeni Rasmi husika na wageni wengineo katika zoezi la Utoaji zawadi mbalimbali kwa wahusika.
- (6) TFF itaweka miongozo, sifa na vigezo vya ushindi (vitakavyosomeka pamoja na kanuni hizi) kwa wahusika/makundi maalum yatakayoshinda kwa kupewa tuzo zozote za Ligi Kuu ya Soka la Ufukweni. Washindi wa Tuzo mbalimbali za BSS LiGi watapatikana

kutokana na kupata alama zaidi ya washindani wao kwa mujibu wa sifa na vigezo vilivyowekwa.

- (7) Hairuhusiwi kwa Timu, Kiongozi, Kocha, Mwamuzi, Mcnezaji na Ofisa mwininge yejote wa timu ya BSS LiGi kushiriki au kuchukua kikombe au tuzo yoyote kuhusiana na BSS LiGi au ushiriki wake kwenye BSS LiGi kutoka kwa mamlaka nyingine yoyote bila idhini ya TFF au kukaidi miongozo kuhusiana na Tuzo kwa BSS LiGi. Ukiukwaji wa sharti hili utavutia adhabu ya faini au kifungo au vyote kwa pamoja kwa mhusika.
- (8) Muhusika yoyote aliyeteuliwa katika Orodha ya wanaowania Tuzo za BSS LiGi anawajibika kufuata maelekezo ya TFF kwa ajili ya Tuzo za BSS LiGi ikiwemo ulazima wa kuhudhuria Sherehe za Tuzo. Mteule yoyote kuwania Tuzo atakayeshindwa kufuata Utaratibu, maelekezo na/au Kutohudhuria Sherehe za Tuzo bila ridhaa ya TFF atachukuliwa hatua za kinidhamu ikiwemo faini, kufungiwa michezo au kipindi Fulani Pamoja na kupoteza nafasi ya kuwa Mshindi na nafasi yake kuchukuliwa na mshindani anayemfuatia kutokana na vigezo.
- (9) TFF inaweza kutayarisha na kusimamia utaratibu wa kupatikana kwa mchezaji Bora wa mchezo kwa kila kila mchezo wa BSS LiGi.
- (10) Taratibu za zawadi kwa Mashindano mengine ya Soka la Ufukweni yatakuwa kama yatakavyotolewa Muongozo na Waendeshaji wa Shindano husika.

Kanuni **13** Usimamizi wa Ligi

- (1) Mashindano ya Soka la Ufukweni ya TFF yatasimamiwa na kuendeshwa na TFF kuitia Kamati Ndogo ya Soka la Ufukweni ya TFF au kamati ya Mashindano ya TFF (katika mazingira pasipokuwa na Kamati ya Soka la Ufukweni) kwa mujibu wa kanuni hizi. Kamati katika uendeshaji wa Mashindano ya Soka la Ufukweni itawajibika kushirikiana na vyombo vingine vya TFF katika masuala yaliyo katika mamlaka ya vyombo hivyo.
- (2) TFF inaweza kushughulikia/kufanya uchunguzi na kufanya uamuzi kwa mujibu wa Kanuni hizi, au Kanuni nyingine za adhabu za TFF, CAF na FIFA jambo lolote lisilo la kawaida, la hatari, la kimaadili, la kinidhamu, la kibaguzi au lisilo la kiuanamichezo lilitookena katika mchezo wa Soka la Ufukweni au katika mwenendo wa shughuli za Mashindano ya Soka la Ufukweni.
- (3) TFF inaweza kusimamisha matumizi ya Uwanja au Kituo kwa michezo ya Soka la Ufukweni endapo itabainika kukithiri vitendo vya fujo na vurugu au kuthibitika kwa mazingira ya kutopatikana haki kwa timu yoyote na/au maofisa wa mchezo.
- (4) Kamati ya Soka la Ufukweni itakutana katika hali ya kawaida kwa ratiba ya vikao itakayoratibiwa na Sekretarieti ya TFF kwa kushirikiana na Mwenyekiti wa Kamati. Aidha Kamati itakutana kwa dharura ndani ya saa 72 (sabini na mbili) wakati wowote linapojitokeza jambo la dharura au la kushughulikiwa kwa haraka kuhusiana na uendeshaji na usimamizi wa Mashindano ya Soka la Ufukweni.
- (5) Kamati ya Soka la Ufukweni au Kamati ya Uendeshaji na Usimamizi inaweza kufuta adhabu ya kadi yoyote iliyotolewa uwanjani na mwamuzi, na kuondoa adhabu inayoambatana na kadi hiyo endapo inathibitika bila mashaka kuwa mtuhumiwa hakustahili kadi hiyo.
- (6) TFF itachukua hatua moja kwa moja kwa vitendo vyovypote vya uvunjiwa wa Kanuni vilivyo na ushahidi usio na mashaka vilivyotokea katika michezo ya Mashindano ya Soka la Ufukweni au kuhusiana moja kwa moja na mchezo ya Mashindano ya Soka la Ufukweni bila ya kujali mahitaji ya kupelekwa kwenye vyombo vingine vya TFF.
- (7) Maafisa wa Mchezo watateuliwa na kupangwa na Sekretariet ya TFF kwa michezo ya Soka la Ufukweni.
- (8) Katika Mazingira maalum ya Majanga kiasi cha kusababisha Shindano lolote la Soka la Ufukweni kushindwa kuendelea kwa muda unaoathiri Kalenda ya msimu katika hali ya kutorekebishika wakati ikiwa imekwishachezwa michezo zaidi ya nusu kwa msimu husika, TFF itathibitisha Msimamo wa shindano hilo kwa wakati husika kuwa ndio Msimamo wa Mwisho na Utatumika kama Msimamo rasmi utakaotambulika kwa timu kutumikia hali ya nafasi zilipo kwenye Msimamo. Katika Mazingira ya Hali ya majanga wakati Shindano lolote la Soka la Ufukweni likiwa bado halijifikia nusu ya michezo yake

kwa msimu husika, TFF itafuta Shindano hilo kwa msimu husika na Hali itasalia kama ilivyomalizika Msimu uliotangulia.

Kanuni **14** Leseni ya Kilabu

TFF itaweka vigezo na kuhakiki Timu za Soka la Ufukweni kwa sifa zinazoipa nafasi timu ya Soka la Ufukweni kuruhusiwa kushiriki Mashindano ya Soka la Ufukweni ya TFF. Timu zitawajibika kukidhi Masharti husika.

Kanuni **15** Msimu na Ratiba

- (1) Kamati ya Utendaji TFF itatangaza kuanza na kumalizika Msimu wa Mashindano yake ya Soka la Ufukweni. Mashindano mengine ya Soka la Ufukweni yatapangiwa utaratibu na mamlaka husika.
- (2) Ratiba kwa Mashindano mbalimbali ya Soka la Ufukweni zitapangwa na TFF na zitatolewa kwa shindano husika angalau wiki nne (4) kabla ya shindano kuanza. Ratiba ikishatolewa haitabadilishwa isipokuwa kwa dharura kubwa au sababu nzito na za msingi.

Kanuni **16** Udhamini

- (1) TFF itatoa maelekezo na mwongozo utakaosomeka Pamoja na kanuni hizi kuhusu masharti na makubaliano ya msingi kimkataba na Mdhamsini ambapo Klabu, timu, wachezaji na wadau wengine watawajibika kuheshimu na kutekeleza.
- (2) Haki zote za Matangazo ya Televisheni na Redio (Tv & Radio Rights), za habari za machapisho (print) na za habari za kielektroniki (electronic) kuhusiana na Mashindano ya Soka la Ufukweni ya TFF ni mali ya TFF.
- (3) Haki zote za matangazo kwenye viwanja inapochezwa michezo ya Shindano lolote la TFF la Soka la Ufukweni ni mali ya TFF. TFF itaweka mazingatio kwa matangazo ya Wadhamini wa Shindano husika na Wadhamini binafsi wa klabu za Mashindano ya Soka la Ufukweni waliotambuliwa na TFF.
- (4) Hairuhusiwi kwenye Uwanja wowote unaochezwa mchezo wa shindano lolote la Soka la Ufukweni la TFF kuwekwa matangazo ya aina yoyote wakati wa mchezo bila kibali cha TFF.

Kanuni

17 Taratibu za Mchezo

- (1) Michezo ya Soka la Ufukweni itachezwa kwa kufuata sheria za FIFA kwa Soka la Ufukweni (FIFA Beach Soccer Laws of the Game).
- (2) Muendeshaji ataandaa Utaratibu wa Vikao vya Utangulizi vya Mchezo (MCM) katika muda na mahali patakapojulishwa kwa timu, maofisa wa mchezo na wadau wengine muhimu kwa mchezo/michezo husika.
  - 2.1 Wanaotakiwa kuhudhuria kikao cha MCM ni:
    - 2.1.1 Wawakilishi wa Timu kwa mchezo husika (HoD, Meneja, Daktari, Afisa Vifaa, Afisa Usalama)
    - 2.1.2 Kamishina wa Mchezo (*atakuwa Mwenyekiti wa Kikao*)
    - 2.1.3 Mratibu wa mchezo (GC) (*atakuwa muendeshaji kikao*)
    - 2.1.4 Waamuzi wa mchezo/Mtathimini Waamuzi
    - 2.1.5 Mamlaka ya Uwanja
    - 2.1.6 Huduma ya Kwanza
    - 2.1.7 Afisa Usalama wa TFF/Kituo
    - 2.1.8 Mamlaka ya Polisi ya Eneo husika
    - 2.1.9 Mamlaka ya Zimamoto
    - 2.1.10 Daktari wa Mchezo
  - 2.2 Timu inawajibika kuhudhuria kikao cha maandalizi ya mchezo (MCM) bila kukosa kwa wakati ikiwakilishwa na viongozi waliotajwa (kanuni 17:2.1) wakiwa kamili na vifaa tajwa (kanuni 17.2.3) kwa idadi na nafasi na si mwingine asiyetajwa.
  - 2.3 Kila timu inatakiwa kufika na vifaa vyake, jezi, bukta na soksi watakavyotumia kwa mchezo husika kwa mpangilio ufuatao:
    - 2.3.1 Sare ya Vifaa kwa Wachezaji wa Ndani (*Field players*)
    - 2.3.2 Sare ya Vifaa kwa Walinda Mlango (*Goalkeepers*)
    - 2.3.3 Sare za Nyumbani na Ugenini/ya ziada (*Timu mgeni*)
    - 2.3.4 Sare ya Vifaa vya Mazoezi mchezoni (*warming Up kit*)
    - 2.3.5 Kitambaa cha Alama ya Nahodha (*Captain ArmBand*)
    - 2.3.6 Sare ya Maofisa wa Benchi la Ufundu (*Technical Officials*)
    - 2.3.7 Msimamizi ahusike na Sare za Vijana wa mipira (*BallKids*)
  - 2.4 Ni sare zilizoamuliwa kwenye MCM tu kwa wachezaji na viongozi ndizo zitazoruhusiwa kuvaliwa wakati wa mchezo.
  - 2.5 Kila jezi inatakiwa kuwa na namba kubwa zinazosomeka vizuri zilizo kati ya **namba 1 (moja) hadi 25 (ishirini na tano)**.
  - 2.6 Endapo rangi katika sare za timu mbili zitafanana, timu ngeni italazimika kubadili sare yake na endapo moja ya timu sare zake zitafanana na sare za waamuzi, waamuzi watalazimika kubadili. Taratibu za mabadiliko lazima zijulikane kwenye kikao cha MCM
  - 2.7 Sare ya mlinda mlango isifanane rangi na sare (jezi) za wachezaji wa ndani na mlinda mlango wa timu pinzani.
  - 2.8 Kikao cha maandalizi ya mchezo (MCM) kinaweza kufanyika kwa njia ya mtandao kwa mazingatio ya Kanuni 17:2.

- (3) Endapo kutatokea kufanana sare za timu wakati wa ukaguzi kabla ya mchezo kuanza, timu ambayo haikufika kwenye kikao cha MCM itawajibika kubadili sare zake.
- (4) GC atahakikisha timu zinavaa sare kwa mujibu wa rangi za nyumbani, ugenini na ziada kama zilivyoandikishwa na klabu kwa TFF.
- (5) Timu zitaheshimu uchaguzi wao wa rangi za sare zao kwa michezo ya nyumbani na ugenini/ya ziada (katika mazingira ya mgongano wa rangi), na endapo itatokea timu ya nyumbani kukosa uzingativu wa kuwasilisha rangi sahihi kwa sare zake kwa mechi za nyumbani katika kikao kitangulizi cha MCM timu ngeni itakuwa na haki ya kwanza ya kuchagua rangi ya sare katika mchezo husika.
- (6) Timu zinazocheza mchezo husika zinatakiwa kuwasilisha kwa Kamishina/Mratibu (GC) wa mchezo Orodha ya Viongozi wasiozidi watano (5) na Wachezaji wasiozidi kumi na mbili (12) kwa mchezo husika masaa mawili kabla ya muda wa kuanza mchezo (kickoff) kwa kutumia fomu maalum iliyojazwa kwa unadhifu na ukamilifu ikiwa imesainiwa na kila mmoja.
- (7) Kocha Mkuu na Viongozi wa Benchi la Ufundı wanawajibika kuvaa sare maalum za timu yao kwa Benchi la Ufundı. Endapo Kocha Mkuu atahitaji kuvaa mavazi tofauti, anawajibika kuwa katika Mavazi Rasmi ambayo ni ya Heshima na Nadhifu au yanayoendana na mazingira ya Soka la Ufkweni. Ukiukwaji wowote utavutia adhabu kwa muhusika na/au kwa timu husika.
- (8) Mchezaji anayeruhusiwa kucheza ni yule tu aliye kwenye orodha ya timu iliyowasilishwa kwa Kamishna na kukaguliwa kabla ya kuanza mechi. Mchezaji ambaye hakukaguliwa atahesabika kuwa batili.
- (9) Michezo yote ya ligi itachezwa kwa vipindi vitatu vya jumla ya dakika thelathini na sita (36) kila kipindi kikiwa na dakika kumi na mbili (12) na mapumzikko ya dakika zisizozidi tatu (3) katи ya vipindi hivyo. Mwamuzi wa mchezo ndio mtunza muda.
- (10) Mchezaji atakayevaa jezi isiyokuwa na nambari mgongoni ama itakayobandikwa kwa plasta au katika utaratibu wowote ule usiokubalika hataruhusiwa kucheza.
- (11) Manahodha wa timu zinazoshindana wanatakiwa kuvaa vitambulisho (arm-band) vya rangi tofauti na jezi zao kwenye mikono ya jezi zao.
- (12) Wachezaji/viongozi wa kiufundi hawaruhusiwi kushangilia goli kwa kufanya ishara yoyote isiyokuwa ya kiuanamichezo au ya kashfa au matusi kwa timu pinzani au watazamaji.
- (13) Ni marufuku kwa viongozi kuingia kiwanjani (pitch) bila sababu za msingi kinyume na taratibu za mchezo kabla, wakati au baada ya mchezo.
- (14) Ni marufuku kwa mashabiki kuingia kiwanjani (pitch) kabla, wakati au baada ya mchezo.
- (15) Timu zinatakiwa kufika uwanjani si chini ya dakika tisini kabla ya muda wa kuanza mchezo.

- (16) Muda wa kuanza mchezo (kickoff) utapangwa katika mazingira ya kawaida na kwa mazingatio maalum ya hali kwa michezo inayoonyeshwa kwenye televisheni, viwanja na sababu nyingine yoyote muhimu. Mabadiliko yoyote ya muda wa kuanza mchezo yatajulishwa ipasavyo kwa pande zote husika za mchezo angalau saa ishirini na nne (24) kabla ya muda wa awali uliopangwa. TFF inaweza kubadili muda wa kuanza mchezo (kickoff) kwa mazingatio maalum katika mazingira ya dharura na/au yaliyo nje ya uwezo wa pande zote kwa maana ya TFF na Klabu husika.
- (17) Timu zinapokaguliwa au kupeana mikono zenyewe na waamuzi zitalazimika kufanya hivyo kwa heshima zote zinazostahili.
- (18) Baada ya kuwasili Uwanjani katika muda rasmi na muda wote kabla ya kuanza kwa mchezo na wakati wa mapumziko, timu zitalazimika kupumzika kwenye vyumba vyao vya kuvalia kwa kutumia milango rasmi kwa ajili hiyo na si vinginevyo.
- (19) Timu yoyote hairuhusiwi kuruka ukuta wa nje ili kuingia uwanjani (Stadium) ama kuruka uzio wa ndani unaotenga watazamaji na kiwanja (pitch), ama kupita katika mlango wowote usio rasmi kwa kuingizia timu.
- (20) Wachezaji wote watatambulika kwa kutumia Leseni zao zitakazotolewa na kuidhinishwa na TFF. Mcbezaji ye yoyote ambaye hatakuwa na leseni hatoruhusiwa kucheza katika mchezo husika.
- (21) Katika mazingira maalum ya kukosekana Leseni ya mchezaji, TFF inaweza kutoa utambulisho wa dharura/muda ili kukidhi mahitaji ya kikanuni kwa mchezaji kucheza mchezo husika.
- (22) Iwapo itathibitika bila kujali kukatwa au kutokatwa Rufaa, kuitia taarifa za mchezo za Kamishna ama kwa njia yoyote kuwa timu imechezesha mchezaji ambaye usajili wake haujathibitishwa na TFF hivyo kuwa batili kiusajili (nonqualified) timu hiyo itapoteza mchezo na ushindi kupewa timu pinzani.
- (23) Iwapo itathibitika bila kujali kukatwa au kutokatwa Rufaa, kuitia taarifa za mchezo za Kamishna ama kwa njia yoyote kuwa timu imechezesha mchezaji ambaye hajaorodheshwa kwenye fomu maalum ya Orodha ya wachezaji na viongozi kama mchezaji wa siku hiyo kwa mchezo husika na hivyo kushindwa kuitia mchakato wa ukaguzi wa wachezaji kabla ya mchezo timu hiyo itapoteza mchezo na ushindi kupewa timu pinzani.
- (24) Wanaoruhusiwa kukaa kwenye benchi la ufundi wakati wa mchezo ni wachezaji saba (7) wa akiba na viongozi wasiozidi saba (7) ambao ni Kocha Mkuu (head coach) Kocha Wasaidizi wasiozidi wawili, Daktari, Mtaalamu wa tiba ya viungo, Meneja wa Timu na Afisa Vifaa wa Timu.
- (25) Endapo timu iliyokiuka maelekezo ya Kanuni (17:24) itakataa kutii maelekezo ya mwamuzi ya kuwaondoa wasiohusika kwenye benchi la ufundi, mwamuzi anaweza kuomba msaada kwa GC au Msimamizi.
- (26) Mwamuzi ataanzisha mchezo iwapo tu kama kuna mipira isiyopungua mitatu (3) yenye sifa zinazokubalika kisheria. Msimamizi atapeleka uwanjani mipira hiyo.

- (27) Ni marufuku kwa timu yoyote kukataa kuchezza mpira wowote uliochaguliwa na mwamuzi. Endapo timu yoyote itakataa kuchezza mpira wowote uliochaguliwa na mwamuzi na kusababisha mchezo kuvunjika, au kuchelewa kuanza na kusababisha kuvunjika kwa sababu ya giza, timu hiyo itapoteza mchezo huo na kutozwa faini na timu pinzani itapata ushindi.
- (28) Mwamuzi ataanzisha mchezo katika mazingira ya kuanza (kick off) au kuendelea na mchezo iwapo kila timu ina wachezaji watatu (3) uwanjani. Endapo timu yoyote haitimizi wachezaji watano (5) mchezo unaweza kuanzishwa ikiwa tu wachezaji wa kila timu hawapungui watatu (3) mmoja wao akiwa mlinda mlango.
- (29) Endapo timu itakuwa na wachezaji pungufu ya watatu (3) kabla ya mchezo kuanza au itabakiwa na wachezaji pungufu ya 3 (watatu) uwanjani kutokana na wachezaji wake kutoka katika mazingira yasiyoruhusu kuingia mchezaji badala, timu hiyo itakuwa imesababisha mchezo huo kuvunjwa na mwamuzi na hivyo timu pinzani itapewa ushindi na endapo itabainika kuwa hali hiyo imefikia kutokana na udanganyifu au hila yoyote ya kuvuruga mchezo huo, hatua zitachukuliwa kwa mujibu wa kanuni katika sura ya 4 (nne) na/au sura ya 6 (sita) ya Kanuni hizi.
- (30) Timu inaruhusiwa kubadilisha wachezaji kwa uataratibu wa kupishana bila kikomo na wakati isipokuwa ni lazima watokane na orodha ya wachezaji wa akiba wasiozidi saba (7) waliorodheshwa kwenye fomu ya Orodha ya timu kwa mchezo husika.
- (31) Timu itakayochelwa kuingia uwanjani kuanza mchezo au kuchelewa kurejea uwanjani baada ya muda wa mapumziko kumalizika na kushindwa kutii wito wa mwamuzi itatozwa faini.
- (32) Hairuhusiwi kwa wachezaji wa ndani (field players) wa timu moja kuvaa jezi zinazotofautiana kwenye mchezo mmoja.
- (33) TFF inawajibika kufanyia kazi na kutolea uamuzi tukio lolote la mchezo wa hatari au lisilo la kawaida, la kudhalilisha au la kibaguzi au lililo na mahitaji ya kufanyiwa maamuzi lilitotokea wakati wa mchezo au katika shughuli za mchezo wa Soka la Ufukweni kutokana na taarifa kutoka vyanzo mbalimbali au taarifa ya mchezo ya Kamishna kwa Mazingatio na/au bila kujali hatua zilizochukuliwa na mwamuzi uwanjani.
- (34) Kwenye kila mchezo wa Soka la Ufukweni inawajibika kuwepo ubao maalum wa kuonyesha magoli (scoreboard).
- (35) Timu zinaruhusiwa kutumia vyumba vya kuvalia (dressing rooms) katika muda utakaoelekezwa na Msimamizi kabla ya mchezo kuanza.
- (36) Mchezo wa Soka la Ufukweni utachezesha na waamuzi kwa mujibu wa sheria na endapo kutakuwa na upungufu wa waamuzi kwa mujibu wa utaratibu mchezo huo hautachezwa.
- (37) Endapo itatokea hali ya uwanja kuharibika kutokana na hali ya hewa au matokeo ya hali ya hewa mbaya ambayo haiwezi kurekebishiwa kwa muda mfupi mchezo unatakiwa kuahirishwa mapema kabla katika muda wa kutosha. Katika mazingira maalum ya dharura mchezo unaweza kuahirishwa kwa sababu zilizo nje ya uwezo wa pande zote.

- (38) Mwamuzi wa mchezo ndiye pekee mwenye mamlaka ya kuamua kuhusu uwanja wa kuchezea (pitch) kama unafaa na kukidhi vigezo kuchezewa katika hali ya kawaida na dharura ya mvua au madhara katika uwanja yaliyosababishwa na mvua au sababu nyingine.
- (39) Hairuhusiwi kwa timu/mchezaji/mwamuzi kuonyesha, kutumia au kuvalaa tangazo lolote la biashara (bila kujali kama lina mgongano na wadhamini wa ligi au la) au lenye madhumuni maalum kwenye michezo ya Beachsoccer lisilotambuliwa na kuidhinishwa na TFF.
- (40) Mchezo unaweza kuchelewa kuanza (kick off) kwa mpaka dakika 30 (thelathini) endapo itatokea timu kuchelewa kufika uwanjani au kuna taratibu za msingi za mchezo kuchezwa hazijatimizwa na mojawapo ya timu au kwa sababu nyingine zinazokubalika, baada ya muda huo mchezo utavunjwa. Endapo ni timu imeshindwa kufika au mapungufu yaliyochelewesha mchezo kuchezwa yameshindwa kutatuliwa, itatafsiriwa kushindwa kucheza mchezo wa Ratiba ya Ligi, timu hiyo itapoteza mchezo husika kwa mazingatio ya **Kanuni ya 32**.
- (41) Timu itakayopewa ushindi katika mchezo wa Soka la Ufukweni kutokana na makosa ya kikanuni yaliyofanywa na timu pinzani katika mchezo husika yanayosababisha timu kunyang'anywa ushindi au timu pinzani kupewa ushindi, itatunukiwa pointi tatu (3) na magoli **matano**.
- (42) Timu ngeni inaweza kupata nafasi ya kufanya mazoezi kwenye uwanja wa mechi angalau mara moja kabla ya siku ya mechi katika muda utakaowezekana. Sababu za kukwamisha timu mgeni kupata haki hii zitathibitishwa kwanza na GC/Kamishna wa mchezo.
- (43) Benchi la wachezaji wa akiba na viongozi zitapangwa kwa kuzingatia timu ya nyumbani kuwa upande wa kushoto na timu ngeni upande wa kulia mwa meza ya maafisa. Vyumba vyya kubadilishia (changing rooms) na sehemu ya kufanya mazoezi mepesi (warming up) vitapangwa na Mratibu.
- (44) Hairuhusiwi kwa Mchezaji, mwamuzi au kiongozi wa timu kuonyesha kwa njia yoyote tangazo au ujumbe unaohusiana na dini yoyote au ulio na madhumuni maalum bila idhini ya TFF.
- (45) Mchezo wowote wa Soka la Ufukweni lazima uandaliwe kwa ukamilifu wa huduma muhimu za msingi za mchezo kuchezwa kama usalama, huduma ya kwanza, daktari, gari la wagonjwa, waokota mipira na uwanja (pitch) kwa kufuata sheria za uwanja wa kuchezea.
- (46) Katika mchezo wowote wa Soka la Ufukweni wakati mchezo ukiwa unachezwa hairuhusiwi kufanya shughuli nyingine yoyote katika uwanja wa kuchezea na eneo la uwanja la ndani ya uzio wa ndani wa uwanja kama vile ujenzi na kuendeshwa kwa vyombo vyya moto na visivyo vyya moto pamoja na kuonekana kwa silaha za moto au nyinginezo katika meneo hayo.
- (47) Hairuhusiwi kwa viongozi wa klabu, mashabiki na mtu ye yoyote asiyekuwa na kazi maalum kuhusiana na mchezo katika eneo la kiwanja (pitch) kuwepo eneo la uwanjani ndani kuzunguka kiwanja cha kuchezea (pitch).

- (48) Hairuhusiwi kwenye kiwanja au eneo la ndani linalozunguka kiwanja (pitch area) kinachotumika kwa michezo ya Soka la Ufukweni uwepo wa Matangazo ya Biashara, Dini, Siasa au yenyewe madhumuni maalum wakati wa michezo ambayo hayajaruhusiwa na TFF.
- (49) Hairuhusiwi kwa kocha/kiongozi wa timu aliyetolewa mchezoni na mwamuzi kujihusisha/kuendelea na kazi zake kwenye michezo huo na wakati wote wa adhabu dhidi yake kwa mujibu wa kanuni hizi.
- (50) Mchezo wa Soka la Ufukweni utapangiwa nyakati na muda wa kuanza kutegemea Mfumo na mahitaji ya Shindano. Timu zinawajibika kutii muda wa kuanza kwa michezo (kickoff) wake husika.
- (51) Mchezo unaweza kusitishwa kwa muda na kisha kuendelea endapo kumetokea jambo lisilo la kawaida au mabadiliko ya hali ya hewa yanayoweza kuathiri usalama au afya za watu au mchezo wenywewe.
- (52) Klabu zinaweza kujulishwa kuhusu michezo yao itakayoonyeshwa kwenye televisheni (live tv broadcasting). Klabu zitawajibika kukidhi mahitaji yote ya taratibu za kufanikisha maandalizi na mchezo husika.
- (53) Kutakuwa na mukutano wa waandishi wa Habari siku moja kabla ya mchezo ambapo Kocha Mkuu na Nahodha au mchezaji mwenye Ushawishi ndani ya Timu yake watazungumza katika mukutano huo.
- (54) Klabu ina wajibu wa kushirikiana na mdhamini wa matangazo ya televisheni ikiwemo kupata picha za wachezaji na benchi la ufundi kwa ajili ya maandalizi ya mechizao.
- (55) Endapo Klabu yoyote ya Shindano la Soka la Ufukweni inahitaji kuchukua Kumbukumbu za kurekodi video na Picha kuhusiana na mechizayo yoyote ya Soka la Ufukweni au inayohusiana na uwepo wake kwenye Mashindano ya Soka la Ufukweni inaruhusiwa kufanya hivyo kwa kutoa Taarifa na Kukubaliwa na TFF ambapo kumbukumbu hizo hazitaruhusiwa kutumika au kuhusika/kuhushiswakiashara kwa namna yoyote na kilabu husika au mshirika wake.
- (56) TFF inaweza kutoa maelekezo ya mchezo wowote wa Mashindano ya Soka la Ufukweni kurekodiwa au kuoneshwa moja kwa moja (live) na televisheni katika utaratibu na mazingira itakavyoona inafaa kwa maslahi ya mpira wa miguu.
- (57) TFF itachukua hatua kwa ukiukwaji wowote wa Taratibu za Mchezo kama zilivyoainishwa kwenye kanuni ya 17 kwa kutoa Onyo kali au Karipio au kutoza faini kuanzia shilingi laki moja (100,000/-) mpaka shilingi milioni moja (1,000,000/-) na/au kufungia michezo isiyozidi mitatu (3) au kipindi kisichozidi miezi mitatu (3). Faini kwa makosa yanayojirudia itatozwa kati ya shilingi laki mbili (200,000/-) na shilingi milioni tano (5,000,000/-) kwa mchezaji, kiongozi au timu.
- (58) Masharti ya Msingi katika kanuni ya 17 pamoja na yanayohusiana nayo yasiyoainishwa ipasavyo yatavutia adhabu katika mazingira ya Uvuniflu wake kwa Mazingatio ya kanuni ya 17.57. Pamoja na Adhabu zilizoainishwa katika Kanuni hiyo, TFF inaweza kuongeza kiwango cha adhabu katika mazingira ya kujirudia zaidi kwa makosa au aina na namna kosa lilivyotendwa. Adhabu ni pamoja na kufungia, kuzuia Uwanja na kutoza faini zaidi.

Kanuni **18** **Michezo ya Kirafiki**

- (1) Timu ya Shindano lolote la TFF la Soka la Ufukweni inayotaka kucheza mchezo wa kirafiki katika kipindi ligi husika ikiendelea itawajibika kuitaarifu TFF angalau saa arobaini na nane (48) kuhusu mchezo huo kabla ya kuchezwa.
- (2) Hairuhusiwi kuchezwa mchezo wowote wa kirafiki utakaohusisha klabu nyingine ya shindano husika la Soka la Ufukweni katika siku ambayo kuna mchezo wa Shindano husika la Soka la Ufukweni katika kituo/Mkoa husika bila kupata idhini ya TFF.
- (3) Mchezo wowote wa kirafiki utakaohusisha timu ya shindano lolote la Soka la Ufukweni ni lazima utolewe taarifa kwa TFF au/na FA(M), itakayofanya maandalizi yote muhimu kwa mchezo kuchezwa na kufuatwa kwa taratibu zote kwa kiwango cha mchezo wa Ligi husika ya Soka la Ufukweni.
- (4) Makubaliano yoyote kuhusiana na mchezo wa kirafiki unaohusisha timu ya shindano la Soka la Ufukweni la TFF lazima yafanywe kwa maandishi na mwandaaji wa mchezo huo. TFF au/na FA(M) itasimamia makubaliano hayo.
- (5) Masharti yoyote mengine kuhusiana na mchezo wa kirafiki unaohusisha timu ya shindano la Soka la Ufukweni la TFF ni lazima yaidhinishwe na TFF kwa michezo inayohusisha timu kutoka nje ya Tanzania ikiwa ni pamoja na kupitia maombi yote ya mchezo husika.
- (6) Timu yoyote ya Shindano lolote la Soka la Ufukweni la TFF inapotaka kucheza au kwenda nje ya Tanzania kwa shughuli za Soka la Ufukweni itawajibika kuomba kibali kwa TFF siku kumi na nne (14) kabla ya siku ya kuondoka.
- (7) Timu yoyote ya Shindano lolote la Soka la Ufukweni hairuhusiwi kuchezwa mchezo wowote wa kirafiki na timu kutoka nje ya Tanzania bila kuwa na kibali cha TFF.
- (8) Mwanachama wa TFF au Wakala wa Mechi wa FIFA anayetaka kuandaa mchezo wowote ukihusisha timu za kimataifa na timu za Mashindano ya Soka la Ufukweni za Tanzania anawajibika kutuma maombi kwa TFF siku kumi na nne (14) kabla ya siku ya tukio yakianisha madhumuni ya mchezo huo. TFF itafanya uamuzi juu ya maombi hayo.
- (9) Taratibu za Jumla kuhusu Michezo ya Kirafiki ni kama zitavyosomeka kwenye Kanuni za TFF kuhusu Mashindano Maalum/Wadau.

Kanuni **19** **Ngao ya Jamii**

TFF inaweza kuandaa kufanyika kwa mchezo maalum wa Ngao ya Jamii kwa timu za Soka la Ufukweni Utakaohusisha timu zitakazoteuliwa na TFF. Mchezo wa aina hii utatolewa maelekezo na kupangiwa taratibu zake na TFF kwa mazingatio ya Madhumuni husika ya uwepo wake

Kanuni **20** Huduma za Mchezo

- (1) Msimamizi atahakikisha kapatikana kwa Huduma za Mchezo na Matayarisho yote muhimu kwa mchezo husika ikiwemo Huduma ya Kwanza, Daktari, Gari la Wagonjwa (Ambulance), Maandalizi ya kiwanja (pitch), Watoto wa mipira (ball kids) Ubao wa Magoli (scoreboard), eneo la VVIP, madawati ya ufundi (technical benches, matangazo na muziki (PA System), mipira na Bibs kwa ajili ya matumizi ya timu (warm up)na Vyumba vya kuvalia na vya Huduma nyinginezo kwenye michezo yote ya Soka la Ufukweni kwa Shindano husika.
- (2) Katika Mazingira ya Michezo ya Ligi ya Nyumbani na Ugenini kwa Uchaguzi wa Viwanja kwa Timu, timu husika itawajibika kutayarisha Huduma ya Kwanza na Gari la Wagonjwa.

Kanuni **21** Tiba

- (1) Katika Mazingira yoyote ya Wachezaji au Maafisa wa Timu kuumwa kuelekea mchezo wa timu husika, timu itawajibika kufanya vipimo chini ya usimamizi wa Kamati ya Tiba ya TFF.
- (2) Endapo timu inaujuliwa na wachezaji wengi kiasi kubakiwa na idadi ya wachezaji pungufu ya watano walio kwenye afya ya kushiriki mchezo, mchezo husika unaweza kusogezwa mbele au kuahirishwa kwa muda maalum kutegemea ushauri wa Madaktari wa Kamati ya Tiba ya TFF na kwa mazingatio ya aina ya magonjwa.
- (3) Endapo timu itakuwa na idadi ya wachezaji walioambukizwa Uviko 19, wachezaji husika hawataruhusisa kushiriki michezo ya Soka la Ufukweni mpaka watakapothibitishwa na Kamati ya Tiba ya TFF juu ya kupona kwao.
- (4) Timu kukutwa na wachezaji wagonjwa wengi wasioathiri idadi ya wachezaji kwa mchezo mmoja sio kigezo cha kuahirisha mchezo. Timu itawajibika kutumia wachezaji wengine ilionao kukidhi mahitaji ya ratiba kwa michezo yake.

Kanuni **22** Bima

Kila klubu ina wajibu wa kuwawekea wachezaji wake na maafisa wa benchi la ufundi bima ya matibabu na fidia kutokana na ajali michezoni na safarini. Klabu itakayokiuka kanuni hii itakuwa imepoteza sifa ya kuwa klubu ya Ligi Kuu ya Soka la Ufukweni na Mashindano mengine yanayotambuliwa na TFF, na usajili wa wachezaji wa timu yake hautathibitishwa na haitashirikishwa katika Ligi husika.

MALALAMIKO NA RUFAA

Sura VII

Kanuni **23** Malalamiko

- (1) Katika mchezo wowote wa Mashindano ya Soka la Ufukweni inapotokea klabu kutoridhika au kuwa na mahitaji ya kupinga jambo lolote inawajibika kuwasilisha malalamiko kwa TFF/Mamlaka husika ya Shindano (Muendeshaji) itakayosikiliza na kuyatolea maamuzi au kupelekwa kwenye Kamati nyingine husika ya TFF kwa maamuzi.
- (2) Upande wowote ambao haujardhika na maamuzi juu ya malalamiko yaliyotolewa unaweza kukata rufaa kwenye Kamati ya Rufaa iliyo na mamlaka kutegemea chombo kilichofanya maamuzi ya awali na kanuni zinahusu maamuzi hayo.
- (3) TFF inaweza kupeleka jambo lolote kuhusiana na Shindano lolote la Soka la Ufukweni kwenye chombo husika kujadiliwa na kuamuliwa bila ya kujali kulalamikiwa au la.
- (4) Wahusika katika shauri lolote litakalosikilizwa na Kamati yoyote ya maamuzi wanaohitajika kuhudhuria kikao husika watawajibika kujulishwa na TFF kuhusu mahali, siku na muda wa kikao hicho katika kipindi kisichopungua siku 5 (tano) kabla ya kikao hicho. Yeyote atakayeitwa atahudhuria kwa gharama zake mwenywewe.
- (5) Malalamiko yoyote kuhusiana na mchezo yawasilishwe kwa maandishi kwa Kamishna wa mchezo au ofisi ya TFF/mamlaka ya shindano husika sio zaidi ya saa tatu (3hours) baada ya mchezo kumalizika. Kamishina wa Mchezo atawasilisha kwa mamlaka husika ndani ya saa ishirini na nne (24) baada ya mchezo kumalizika.
- (6) Malalamiko yoyote yatakayowasilishwa yatashughulikiwa ndani ya siku 14 (kumi na nne) tangu kuwasilishwa, katika hali ya mahitaji ya shindano au upekee malalamiko yanaweza kusikilizwa katika muda mfupi zaidi au mrefu zaidi.
- (7) Malalamiko yatakayowasilishwa baada ya muda uliowekwa hayatasikilizwa. Endapo mlalamikaji atawasilisha malalamiko yatakayobainika kutokuwa na msingi atatozwa faini.
- (8) Malalamiko yoyote kabla au wakati wa mchezo (pingamizi) yatolewe kwa maandishi yakiainisha tuhuma na msingi wake na yawasilishwe kwa Kamishna mara baada ya ukaguzi wa wachezaji mpaka kabla ya mchezo kumalizika. Pingamizi katika Mchezo litapokelewa na Kamishina wa Mchezo na Kusainiwa na Meneja au Kocha wa Timu iliylolalamikiwa na Mwamuzi wa Mchezo husika.
- (9) Endapo malalamiko yanahusisha uhalali wa mchezaji kucheza mchezo husika, timu inayolalamikiwa inaweza kumuondoa kwenye orodha yake ya wachezaji wa siku hiyo mchezaji aliyewekewa pingamizi kabla ya mchezo kuanza ikiwa inakubaliana/kuheshimu pingamizi hilo. Timu itakayomuondoa mchezaji katika hali hii itatozwa faini ya shilingi laki mbili (200,000/-).

Kanuni **24** Rufaa

- (1) Upande wowote unaopinga maamuzi ya malalamiko au mengine yaliyofanywa na chombo husika unaweza kukata rufaa kwa kamati ya rufaa husika endapo utaratibu wa chombo na kanuni zilizofanya maamuzi hayo vinaruhusu kufanya hivyo.
- (2) Kamati ya Rufaa ya Nidhamu ya TFF ndio chombo cha juu cha TFF kwa Rufaa zinazotokana na maamuzi ya Kamati ya Nidhamu ya TFF.
- (3) Maamuzi ya Kamati ya Rufaa ya Nidhamu ya TFF yatakuwa ya mwisho. Endapo mrufani au mrufaniwa hakuridhika na maamuzi ya Kamati hii apeleke shauri lake Mahakama ya Usuluhishi wa mashauri ya michezo Ulimwenguni (CAS).
- (4) Ni marufuku kupeleka malalamiko yoyote dhidi ya TFF kuhusiana na uendeshaji wa Mashindano ya Soka la Ufukweni katika mahakama za kawaida za sheria. Klabu, mdau au mtu ye yoyote atakayepeleka malalamiko yake katika mahakama za sheria atachukuliwa hatua kali kwa mujibu wa Kanuni za TFF.
- (5) Malalamiko au jambo lolote litakaloamuliwa na Kamati nyingine za TFF, Rufaa dhidi yake itafuata utaratibu wa kamati hizo kwa mujibu wa utaratibu wa TFF na uamuzi wake utakuwa wa mwisho endapo tu jambo lililoamuliwa linaweza kukatiwa rufaa kwa mujibu wa kanuni hizi na za vyombo hivyo.
- (6) Kamati ya Rufaa ya TFF itasikiliza rufaa kupinga maamuzi yoyote ya Kamati ya Nidhamu ya TFF au Maamuzi ya Vyombo vya TFF yanayoweza kukatiwa rufaa.
- (7) Wahusika wote wanaohitajika kwenye shauri la rufaa watajulishwa na TFF siku, mahali na muda angalau siku tano (5) kabla ya siku ya shauri na watahuduria kwa gherama zao wenywewe.

Kanuni **25** Utaratibu wa Rufaa

- (1) Rufaa ya kupinga maamuzi ya Kamati ya Nidhamu iwasilishwe kwa maandishi kwenye ofisi za TFF sio zaidi ya siku tano (5) za kazi baada ya kupata maamuzi ya Kamati ya Nidhamu na iwe imeambatanishwa na ada ya rufaa pamoja na vielelezo vyote vya shauri hilo.
- (2) Mrufani anaweza kuomba kwa TFF uwasilishwaji wa vielelezo kwenye Kamati ya Rufaa ya Nidhamu ambavyo hana uwezo wa kuwa navyo na anaweza pia kuwasilisha vielelezo vya ziada kukazia malalamiko yake wakati shauri lake linasikilizwa.
- (3) Mrufaniwa anayo haki ya kupata nakala ya rufaa dhidi yake baada tu ya rufani kuwasilishwa TFF.
- (4) Rufaa yoyote itakayowasilishwa bila ya vielelezo au ambayo haijalipiwa ada haitasikilizwa.
- (5) Rufaa yoyote itakayowasilishwa baada ya muda uliowekwa chini ya kanuni hii, haitasikilizwa na ada ya rufaa haitarudishwa kwa mrufani.

- (8) Ada ya rufaa kwa Kamati ya Rufaa husika ni shilingi milioni moja (1,000,000/-) na Rufaa itasikilizwa ndani ya siku saba (7) tangu ilipowasilishwa (katika hali ya kawaida) au muda mfupi/mrefu zaidi.

Kanuni **26** Vyombo vya Maamuzi

- (1) Vyombo vya Maamuzi vya TFF na TFF vitashughulikia masuala na mashauri mbalimbali kuhusiana na Mashindano ya Soka la Ufukweni na kufanya maamuzi kwa misingi ya kanuni na mwongozo wa Katiba ya TFF. Vyombo vya maamuzi vitatumia kanuni hizi za Soka la Ufukweni, Kanuni nyingine za TFF, CAF na FIFA katika kufanya maamuzi.
- (2) Mhusika yejote wa shauri linalosikilizwa na kuamuliwa na miongoni mwa vyombo vya maamuzi vya TFF atawajibika kufuata taratibu za vyombo hivyo bila ya kuathiri masharti ya kanuni hizi inayoongoza usikilizwaji na maamuzi ya shauri husika.
- (3) Shauri lolote linalosikilizwa na chombo cha haki cha TFF ni lazima liwekewe utaratibu wa mashtaka katika mfumo wa kimahakama katika kuzingatia haki za mlalamikaji na mlalamikiwa.
- (4) Shauri lolote linalosikilizwa na kuamuliwa na chombo cha TFF kilicho na mamlaka ya mwisho wa usikilizaji na maamuzi ya shauri hilo linaweza kuombewa marejeo (review) ya kusikilizwa endapo kuna upande usioridhika na maamuzi ya marejeo hayo yatakuwa ya mwisho. Ada ya marejeo (review) ni shilingi milioni moja (1,000,000/-).
- (5) TFF inaweza kuelekeza chombo chake chochote cha maamuzi kushughulikia jambo kuhusiana na Mashindano ya Soka la Ufukweni kutokana na mahitaji au dharura kuhusiana na jambo husika.
- (6) Kamati ya Soka la Ufukweni itashughulikia na kufanya maamuzi kwa masuala yote ya kiuendeshaji ambayo maamuzi yake hayatakatiwa rufaa kwenye chombo kingine cha maamuzi cha TFF kwa mujibu wa kanuni za Mashindano ya ya Soka la Ufukweni ya TFF.
- (7) Katika Mazingira maalum ya Uendeshaji kwa Shindano husika la Soka la Ufukweni, Mwenyekiti wa Kamati ya Soka la Ufukweni anaweza kuunda kamati ndogo ya Uendeshaji kwa lengo la kurahisisha, kuharakisha Utendaji na Ufanisi.
- (8) TFF inaweza kutoa adhabu zaidi kwa kutoza faini zaidi au adhabu nyingine yoyote zaidi, au kuongeza adhabu yoyote iliyotolewa kwa mchezaji, kiongozi, mwamuzi au timu kutokana na kuthibitika ukiukwaji zaidi wa taratibu au makosa yanayojirudia katika msimu mmoja au kutegemea uzito na mazingira ya ufanyaji kosa au mwendelezo wa kutenda kosa.
- (9) TFF itatoza faini kwa ukiukwaji mwagine wowote wa kanuni na taratibu ambao haujaainishwa wazi katika kanuni hizi ulio na mahitaji ya adhabu ya faini kwa katiba ya shilingi laki moja (100,000/-) na shilingi milioni tano (5,000,000/-).

Kanuni **27** Mapato na Gharama

- (1) Mapato yoyote kutokana na Mashindano ya soka la Ufukweni yataolewa Utaratibu na TFF. Kilabu zitajulisha ipasavyo kuitia muongozo/waraka kwa Shindano husika.
- (2) Malipo kwa Maafisa mbalimbali na Huduma kwa Mashindano ya Soka la Ufukweni yatagharamiwa na TFF kwa mujibu wa taratibu na muongozo husika kwa shindano husika.
- (3) Shindano lolote la Soka la Ufukweni lazima liwe na Utaratibu na Viwango vyta Malipo kwa wahusika vinavyotambuliwa kabla ya Shindano kuanza.

Kanuni **28** Kujitoa

- (1) Endapo Kilabu yoyote ina nia ya kujitoa katika Shindano la Soka la Ufukweni kwa sababu zozote zile za msingi ni lazima itoe taarifa ya maandishi kwa TFF/Mamlaka husika ya Shindano ikieleza sababu zinazoilazimisha kujitoa siku 30 (thelathini) kabla ya Shindano kuanza.
- (2) Baada ya kuthibitika kujitoa, kilabu nyine iliyo/zilizo kwenye nafasi Bora zaidi kuliko nyine mionganini mwa kilabu za Daraja la chini la Shindano husika itapewa/zitapewa nafasi kushiriki, endapo mazingira na wakati vinaruhusu.
- (3) Endapo klabu ilijojitoa ni mionganini mwa klabu zilizopanda daraja, klabu nyine iliyokuwa kwenye nafasi inayofuatia kwa klabu zilizopanda/iliyopanda daraja itapandishwa kuchukua nafasi hiyo.
- (4) Kilabu ilijojitoa au kuondolewa itapoteza haki za kushiriki Shindano kwenye daraja ililojitoa kwa msimu unaofuata.
- (5) Timu ikijitoa baada ya Shindano husika kuanza, Matokeo ya michezo yote iliyowahi kuchezwa yatafutwa endapo idadi ya michezo hiyo kwa timu husika haijafikia zaidi ya nusu ya michezo yake katika Shindano husika na endapo itakuwa zaidi ya nusu, timu ambazo hazijacheza na timu ilijojitoa au kuondolewa zitapewa ushindi kwa michezo hiyo. Timu husika itaendelea kusalia kwenye Msimamo wa Ligi katika mazigira yoyote bila ya kuathiri adhabu zaidi kwa timu husika kwa mujibu wa kanuni hizi.
- (6) Magoli yaliyofungwa na wachezaji wa timu ilijojitoa/kuondolewa katika Ligi yatafutwa na hivyo wachezaji wake hawataweza kushindana katika ufungaji bora hata kama walifunga magoli mengi. Lakini magoli yaliyofungwa na wachezaji wa timu pinzani dhidi ya timu ilijojitoa kwenye ligi hayatafutwa, yataendelea kuonekana katika idadi ya magoli yaliyofungwa na wachezaji hao lakini hayataonekana katika idadi ya magoli yaliyofungwa na klabu zao.
- (7) Itapoteza haki zake zote stahili kwa timu za Shindano husika na itawajibika kurejesha stahili yoyote iliyokwishachukua kabla ya kujitoa endapo itaamriwa kufanya hivyo kutokana na mazingira ya kujitoa kwake.

Kanuni **29** Kutofika Uwanjani

- (1) Timu yoyote itakayokosa kufika uwanjani bila ya sababu za msingi zinazokubalika kwa TFF/Mamlaka husika ya Shindano itatozwa faini isiyopungua shilingi laki moja na itapoteza ushindi na timu pinzani itapewa ushindi kwa mchezo husika.
- (2) Timu itaendelea kupoteza mchezo katika mazingira ya kutofika uwanjani mpaka michezo miwili kwa shindano husika. Timu itakayoshindwa kufika uwanjani kwenye michezo mitatu ya ratiba ya shindano husika itaondolewa kwenye shindano na kushushwa Hadhi/Daraja. **Kanuni ya 28.5.6** ya kanuni hizi itazingatiwa katika mazingira haya.
- (3) Vyombo husika vitachukua hatua zaidi za kutoza faini isiyopungua shilingi laki tano (500,000/-) na timu husika itapoteza haki yoyote iliyostahili kwa shindano husika na kuhusiana na shindano husika.
- (4) Kiongozi yeьте atakayebainika kushiriki, alishawishi au aliquwa chanzo au sababu ya timu kutotokea uwanjani bila ya sababu za msingi atafungiwa kutojihusisha na shughuli za Mpira wa Miguu zilizo kwenye mamlaka ya TFF kwa kipindi cha miezi kumi na miwili (12).

Kanuni **30** Kuvuruga Mchezo

- (1) Timu itakayosababisha mchezo kuvurugika na hatimaye kuvunjwa, itapoteza mchezo huo hata kama ilikuwa inaongoza kwa magoli na timu pinzani itapewa ushindi na pointi tatu na magoli matatu, iwapo timu pinzani inaongoza kwa magoli zaidi ya matatu itabakia na idadi ya magoli hayo iliyokwishafunga.
- (2) Endapo mchezo umevurugika na kushindwa kufanyika kwa sababu nyingine zilizothibtishwa kutosababishwa na yoyote mionganoni mwa timu shiriki kwa mchezo husika, mchezo huo utapangwa upya katika siku/muda utakaoamuliwa na TFF.
- (3) Goli liliofungwa katika mchezo wowote uliovurugika na kuvunjika litaendelea kuhesabiwa kwenye magoli ya mfungaji endapo mfungaji ni kutoka timu iliyoshinda shauri na halitahesabiwa kwenye magoli ya timu husika mpaka endapo tu goli hilo ni mionganoni mwa magoli katika mchezo uliovurugika hali ikiwa timu isiyosababisha kuvurugika mchezo huo ilishafunga zaidi ya magoli matatu ya ushindi wa kikanuni. Kadi zote zitakazotolewa katika mchezo huo zitaendelea kuhesabika kwa wahusika.
- (4) Magoli yaliyofungwa na timu iliyosababisha mchezo kuvunjika yatafutwa lakini magoli yaliyofungwa na timu pinzani yataendelea kuonekana katika idadi ya magoli yaliyofungwa na wachezaji wa timu hiyo wakati wa kutafuta mfungaji bora.
- (5) Endapo itatoka vurugu ya aina yoyote ile na kusababisha mchezo kusimama katika mazingira ya kuhatarisha mchezo huo kuendelea, mwamuzi atasubiri kwa dakika zisizozidi kumi na tano (15) na endapo hali ya vurugu bado inaendelea mwamuzi atavunja mchezo huo.

- (6) Endapo timu itagomea kuendelea na mchezo kwa sababu zozote zile na kusababisha mchezo huo kuvunjika au kuvunjwa na mwamuzi timu hiyo itapoteza mchezo huo na timu pinzani itapewa ushindi. Timu iliyogomea itatozwa faini isiyopungua shilingi laki tano (500,000/-) ambayo itawajibika kulipwa kabla ya mchezo unaofuata wa timu husika.
- (7) Mchezaji, kiongozi au Timu watakaobainika kugomea au kusababisha vurugu zilizopelekeea mchezo kuvunjika au vurugu baada tu ya mchezo kumalizika watafungiwa kujihusisha na masuala yote ya mpira wa miguu kwa kipindi kati ya miezi sita mpaka miaka mitano au/ha Faini isiyopungua shilingi laki mbili (200,000/-).
- (8) Endapo uvunjikaji wa mchezo utabainika kuwa wa utata au sababu nyingine au kukosekana uzingativu wa kutosha wa kanuni 30:5, mchezo huo utarudiwa katika tarehe nyingine, waamuzi wengine na uwanja utakaoamuliwa na TFF.
- (9) Timu itakayosababisha/itakayofanya vurugu za aina yoyote au kupinga, kuzuia au kugomea mchezo wa mashindano ya Soka la Ufukweni kuonyeshwa kwenye televisheni au kutangazwa kwenye redio kinyume na ilivyoelekezwa na TFF/mamlaka husika ya shindano itatozwa faini isiyopungua shilingi milioni moja (1,000,000/-). Endapo timu hiyo itarudia kosa hilo itachukuliwa hatua zaidi hata ikiwemo kupoteza Hadhi/kushushwa daraja.

Kanuni **31** Kupanga Matokeo

- (1) Mtu yejete aliyekula njama na kushawishi upangaji matokeo ataadhibiwa kwa kufungiwa kushiriki katika shughuli yoyote ya mpira wa miguu kwa kipindi kisichopungua miaka 10 (kumi) au maisha na faini isiyopungua shilingi milioni kumi (10,000,000/-).
- (2) Ikiwa mchezaji au kiongozi atajishughulisha katika kushawishi upangaji matokeo kama ilivyo katika kanuni ya 31.1 muhusika binafsi, kilabu au chombo anachowakilisha kitapigwa faini au kufungiwa au kuondolewa au/na kushushwa Hadhi.

Kanuni **32** Kuahirisha Mchezo

- (1) Mchezo wa Mashindano ya Soka la Ufukweni unaweza kuahirishwa kutokana na Timu ya taifa kuwa na Shughuli au timu mojawapo/zote husika zina majukumu kimataifa yaliyothibitika na TFF au sababu za dhararu na/au zilizo nje ya uwezo wa kibinaadamu au kuwa na wachezaji wasiopungua watatu kwenye timu ya taifa iliyo na shughuli kwa wakati husika na kukosekana uwezekano wa kupatikana kwao.
- (2) Mchezo wowote ulioahirishwa chini ya kanuni 32.1 utapangwa tena katika tarehe na muda itakavyoamuliwa na TFF isipokuwa kama utaahirishwa chini ya kanuni 32.4 utachezwa siku inayofuata au muda mwagine wa karibu zaidi kadiri ratiba inavyoruhusu.

- (3) Ruhusa ya wachezaji wanaoteuliwa kuchezea timu za Taifa za nchi zao itatolewa kwa kufuata sheria za FIFA kwa muda kabla na baada ya mchezo husika.
- (4) Iwapo mchezo ulishaanza na kuvunjika kwa sababu ya matukio ya dharura yasiyotarajiwa wala kusababishwa na timu husika, utapangwa kuchezwa kwa muda uliosalia kuanzia dakika na tukio ulipovunjika ukiwa na wachezaji na waamuzi walewale. Mabao yaliyofungwa na kadi/adhabu walizoonyeshwa wachezaji katika mchezo uliovunjika zitaendelea kuhesabika. Muda wa kuanza mchezo huo na taratibu zitaamuliwa na TFF.
- (5) Taarifa ya maombi ya kawaida ya kuahirisha mchezo ni lazima itolewe kwa maandishi si chini ya siku kumi na nne (14) kabla ya siku ya mchezo, isipokuwa kwa sababu zilizo nje ya uwezo wa binadamu au dharura kubwa.

Kanuni **33** Maafisa Mchezo

- (1) Msimamizi wa Kituo anayetambulika na TFF kwa Mkoa husika ataendelea kuwa Msimamizi kwa Mashindano ya soka la Ufukweni kwa Mkoa husika. Msimamizi wa Kituo atawajibika kuhakikisha Michezo ya Mashindano ya Soka la Ufukweni inafanyika kwa Mafanikio kwa kuhakikisha Huduma zote hitajika zinapatikana kwa ubora na wakati. Katika Mazingira Maalum, TFF inaweza kuteua Msimamizi mwingine badala kwa Mazingatio ya Ufanisi kwa Shindano/Michezo husika.
- (2) TFF itateua Kamishina wa Mchezo na Mtathimini Waamuzi wa Mchezo kwa kila mchezo wa Mashindano ya Soka la Ufukweni watakaosimamia shughuli zote za Maandalizi na Uendeshaji wa Mchezo wakishirikiana na Maafisa wengine kwa nafasi za mamlaka ya maeneo yao.
- (3) Kamishina wa Mchezo atakuwa ndio Kiongozi Mkuu wa Shughuli za Mchezo atakayesimamia mchezo husika kwenye maeneo ya Utawala, Uendeshaji na Ufanisi wa Waamuzi. Kamishina atakuwa ndio Kiongozi Mkuu wa Maafisa wote wa mchezo kwa mchezo husika.
- (4) Mtathimini Waamuzi wa Mchezo atasimamia maandalizi na mienendo ya uchezeshaji wa waamuzi kwa mchezo husika.
- (5) TFF itateua Mratibu wa Mchezo (GC) kwa kila mchezo wa Mashindano ya Soka la Ufukweni atakayeratibu shughuli zote za Maandalizi na Uendeshaji wa Mchezo akishirikiana na Maafisa wengine kwa nafasi za mamlaka ya maeneo yao.
- (6) TFF itateua Maafisa wengine kuhusiana na Mchezo wowote wa Mashindano ya Soka la Ufukweni kadri itavyoona inafaa na kwa mazingatio maalum kwenye maeneo yaliyo na masharti maalum.
- (7) Maafisa wote wa Mchezo watatoa taarifa za utekelezaji wa majukumu yao katika utaratibu maalum wa mashindano husika uliondaliwa na kuelekezwa. Afisa atakayeshindwa kufanya hivyo atakabiliwa na adhabu.

Kanuni **34** **Waamuzi**

- (1) Kutakuwa na waamuzi TEULE (select referees) watakaoteuliwa na Kamati ya Waamuzi ya TFF, Maalum kwa ajili ya Uchezeshaji wa Michezo ya Mashindano ya Soka la Ufukweni.
- (2) Waamuzi wa Michezo ya Soka la Ufukweni ni lazima wawe wamepata mafunzo na kufuzu kama Waamuzi wa michezo ya Soka la Ufukweni na kuidhinishwa na TFF.
- (3) Mchezo wa Soka la Ufukweni utachezeshwa na waamuzi wanne ambao mmoja mionganini mwao atakuwa Mtunza muda (time keeper). Utaratibu na mfumo wa Waamuzi kwa Soka la Ufukweni utakuwa kama ulivyoidhinishwa na FIFA.
- (4) Awe amefaulu mtihani wa afya yake (*medical examination*), amekidhi kiwango kwa jaribio la utimamu wa mwili wake (*physical fitness test*) iliyoendeshwa na Mkufunzi maalum wa utimamu wa mwili (*referee physical fitness Instructor*) iliyo simamiwa na Kamati ya Waamuzi ya TFF (*au Mamlaka za Kimataifa zinazokubalika*) na kufaulu mtihani wa sheria za mpira wa Soka la Ufukweni (*BeachSoccer Laws of the Game*).
- (5) Klabu au ye yote aliye na malalamiko au jambo kuhusu kupangwa au Uchezeshaji wa mwamuzi anawajibika kuwasilisha kwa Maandishi kwa TFF si chini ya siku tatu (3) katika mazingira ya wakati kabla ya Mchezo na/au wakati mwingine wowote baada ya Mchezo husika. Hairuhusiwi kwa klabu/Kiongozi/Kocha/Mchezaji kumkataa mwamuzi ye yote aliye pangwa wala kumjadili au kushutumu kwa namna yoyote au kwenye vyombo vya habari. TFF itachukua hatua katika mazingira ya uvunjifu wa sharti hili.
- (6) Mwamuzi yoyote kwa mchezo wa Soka la Ufukweni atawajibika kufuata Utaratibu na miongozo kwa Shindano husika ikiwemo kutoa taarifa za kufika kwake kituoni, kuwasilisha taarifa za madai yake kwa usahihi na ukweli, kuhudhuria kikao chochote kitakachoelekezwa, Kufika Uwanjani katika muda uliokubalika kwenye kikao cha maandalizi ya mchezo/taarifa aliopewa akiwa makini, kamili, nadhifu na bila kuchelewa.
- (7) Kutoa taarifa kwa TFF mara tu baada ya kupata taarifa ya Uteuzi wake juu ya uhusiano wowote kati yake na mhusika yoyote katika klabu au klabu alizopangiwa kuchezesha yanayoweza kusababisha mgongano wa kimaslahi (conflict of interest).
- (8) Kutoa taarifa siku saba (7)/au muda wa karibu zaidi katika hali ya kawa idha kabla ya mchezo aliopangiwa endapo hataweza kushiriki katika mchezo huo na kutoa sababu, na pia anaweza kutoa taarifa kwa dharura kutegemea dharura iliyo jitekeza.
- (9) Kutekeleza wajibu wake kwa/kwenye nafasi yake kama mwamuzi kwa kuzingatia miiko na maadili ya uamuzi, Uwajibikaji unaotarajiwa na mazingatio yasiyo mashaka ya sheria kumi na saba za Soka la Ufukweni (*BeachSoccer Laws of the Game*) bila hiyari.

- (10) Kutoa taarifa kwa TFF kwa njia ya barua pepe (email) juu ya masuala yote yaliyo kwenye eneo lake pamoja na uchezeshaji na hali ya mchezo husika ndani ya saa ishirini na nne (24) baada ya mchezo kumalizika kwa kujaza fomu maalum ya Taarifa ya mwamuzi kwa unadhifu, ukweli, umakini na mazingatio ya weledi wa kiuamuzi (kwa mwamuzi husika). Mwamuzi atawajibika kutuma taarifa ya awali (flash report) na katika mazingira maalum au hitajika, mwamuzi anaweza kulazimika kutuma taarifa yake ya mchezo kwa njia ya elektroniki.
- (11) Katika mchezo wowote wa Shindano la Soka la Ufukweni, uamuzi wa Mwamuzi uwanjani ni wa mwisho. Klabu zinatakiwa kuchukua hatua zinazofaa katika kutaarifu mamlaka husika juu ya malalamiko yoyote yanayohusiana na uamuzi au mwamuzi uwanjani kwa mujibu wa Kanuni hizi.
- (12) Mwamuzi wa Mashindano ya Soka la Ufukweni aliyepangwa kwenye mchezo husika hatakiwi kuwa na uhusiano unaosababisha mgongano wa kimaslahi baina yake binafsi katika au/na mojawapo au klabu zote anazozichezesha. Mwamuzi atahitajika kutoa taarifa kwa TFF endapo ana uhusiano unaoweza kusababisha mgongano wa kimaslahi kwa mchezo wowote aliopangiwa wa Mashindano ya Soka la Ufukweni, TFF itachukua hatua zinazofaa katika mazingira hayo.
- (13) Mwamuzi wa Mashindano ya Soka la Ufukweni haruhusiwi kuchezesha mchezo wowote ulio na hadhi ya Kitaifa ndani na nje ya nchi usiotambuliwa na TFF, na vivyo hivyo katika Hadhi zilizo kwenye Mamlaka ya FA(M) na FA(W) wake/yake husika, mwamuzi atakayekiuka atakabiliwa na adhabu.
- (14) Mwamuzi wa mchezo atashirikiana na Kamishina wa Mcizo na Mratibu wa Mcizo katika kuamua kuhusu hali ya uwanja wa kuchezea (pitch) na kuruhusu mchezo kuchezwa au vinginevyo kwa mazingatio ya mahitaji kisheria kwa uwanja wa kuchezea na Maamuzi yao yatakuwa ya mwisho.
- (15) Mwamuzi yeote aliyeteuliwa na kupangwa kuchezesha mchezo wa Shindano la Soka la Ufukweni anawajibika kujiheshimu, kuwajibika, kufuata sheria za Soka la Ufukweni kwa kuzingatia nidhamu, maadili na sheria katika utekelezaji wa majukumu yake katika kiwango bora na kisichotia mashaka. Aidha mwamuzi anawajibika kuwa na haiba na mwenendo bora wa kitabia katika ushirikiano wake na wadau wengine wa mpira wa miguu.

UDHIBITI NA ADHABU

Sura XI

Kanuni **35** Udhibiti Kimashindano

- (1) Adhabu yoyote kwa Wachezaji, Maafisa wa Ufundi na muhusika yoyote binafsi katika Mashindano ya Soka la Ufukweni zitahusiana na kutekelezwa katika Mashindano yote Rasmi ya TFF na mamlaka nyingine ya Soka la Ufukweni timu husika imeshiriki ambapo muhusika atawajibika kutumikia adhabu husika katika mchezo au ushiriki wake mwagine kwenye michezo ya Mashindano yote ya Soka la Ufukweni Tanzania.
- (2) Ni marufuku kwa Kocha/kiongozi wa Timu/Kilabu, mchezaji au mdau mwagine wa mpira wa miguu kushutumu au kutoa matamshi/maandiko/picha/video kwa lengo la kumkejeli au kumshutumu au kumkashifu au kumdhalilisha Mwamuzi yoyote wa mchezo/kiongozi wa TFF/FA(M) kwenye vyombo vya habari na mahali pengine popote. Kiongozi au mdau atakayekiuka atafungiwa idadi ya michezo isiyopungua mitatu (3) au kutojihusisha na mpira wa miguu kwa kipindi kati ya miezi mitatu (3) mpaka kumi na miwili (12) na/au faini kati ya shilingi laki tano (500,000/-) na milioni tano (5,000,000/-).
- (3) Adhabu za kuondolewa kwa mwamuzi au Ofisa mwagine wa mchezo zitatumika kwa Mashindano yote ya Soka la Ufukweni ya TFF na mamlaka nyingine ndani ya Tanzania isipokuwa tu pale ambapo adhabu husika imetolewa maelekezo maalum na chombo husika.
- (4) Pamoja na kutambua masharti yanayoainishwa kwenye kanuni ya 77 ya kanuni hizi, Tukio lolote la uvunjifu wa Kanuni mchezoni kama kupiga, kupigana, kutoa lugha za kashfa au matusi, kufanya vitendo vya kudhalilisha, vya kibaguzi na/au kuvunja hadhi lililo na Ushahidi usiotiliwa mashaka litaamuliwa moja kwa moja na Kamati husika za TFF/mamlaka ya Shindano bila ya mahitaji ya kupelekwa kwenye vyombo vingine vya maamuzi. Kwa Matukio yanayohitaji Uchunguzi yatapelekwa kwenye Vyombo husika vya TFF.
- (5) Kitendo chochote cha uvunjaji taratibu au ukiukaji mwagine wowote kanuni na taratibu kwa mujibu wa kanuni hizi ikiwemo taratibu za Usajili wa wachezaji au taratibu nyingine za uendeshaji Beach Soccer Competitions ambao haukuainishwa waziwazi kwenye kanuni hizi bado utastahili adhabu kwa muhusika kwa kupewa Onyo Kali au Karipio na/au faini kati ya shilingi laki tatu (300,000/-) mpaka shilingi milioni tatu (3,000,000/-) na/au kufungiwa kwa kipindi kati ya miezi mitatu (3) mpaka miezi ishirini na nne (24) au michezo kati ya mitatu (3) mpaka kumi (10).
- (6) Muhusika yoyote atakayethibitika kwa makosa makubwa ya kinidhamu na kimaadili kama kupiga au kupigana, kugomea mchezo, kufanya vurugu na kushutumu viongozi na waamuzi kwenye Vyombo vya habari, Udanganyifu, Ubaguzi na Udhaliilishaji, Rushwa na mengine ya kiwango hicho atawajibika na kutumikia adhabu husika kwa Mashindano yote yanayotambuliwa na TFF kwa ngazi zote ikiwemo pia shughuli rasmi za TFF

- (7) Adhabu za Kadi na nyinginezo zinazohusiana na mchezo zitatafsirika kwa alama kama inavyoonekana kwenye jedwali hili:

Kiwango cha ADHABU	Alama
WACHEZAJI	
Kadi ya Njano	1
Kadi ya Pili ya Njano (Nyekundu)	2
Kadi Nyekundu (ya moja kwa moja)	3
Kadi Nyekundu (ya moja kwa moja kupiga)	5
Adhabu bila ya kuonyeshwa kadi Uwanjani	5
VIONGOZI WA UFUNDI	
Kadi ya Njano	1
Kadi ya Pili ya Njano (Nyekundu)	3
Kadi Nyekundu (ya moja kwa moja)	4
Kadi Nyekundu (ya moja kwa moja kupiga)	6
Adhabu bila ya kuonyeshwa kadi Uwanjani	6

Kanuni **36** Udhibiti kwa Wachezaji

- (1) Wachezaji wa Mashindano yote ya Soka la Ufukweni wanatakiwa kufuata Sheria, Kanuni na Taratibu zilizowekwa, wanatakiwa kudumisha Nidhamu ndani na nje ya uwanja. Mienendo ya wachezaji itadhibitiwa na Kanuni hizi.
- (2) Mchezaji atakayetolewa nje kwa kadi nyekundu katika mchezo hatatumikia timu yake katika mchezo husika baada ya kuonyeshwa kadi hiyo na pia atakuwa amesimamishwa kuitumikia timu yake kwenye mchezo mmoja unaofuata kwa Shindano husika.
- (3) Mchezaji atakayeonywa kwa kadi ya njano katika michezo mitatu hataruhusiwa kucheza mchezo mmoja unaofuata wa timu yake.
- (4) Mchezaji yeyote atakayetakiwa kufanya vipimo vya dawa za kulevyaa au kuongeza nguvu, anawajibika kufanya hivyo, endapo atagundulika kutumia dawa za kulevyaa au kuongeza nguvu au atakataa kufanya vipimo hivyo atafungiwa kwa kipindi cha miezi kumi na miwili (12).
- (5) Mchezaji yeyote atakayebainika kugomea mchezo, kufanya vurugu na/au kusababisha kuvurugika kwa mchezo mpaka mchezo huo kuvunjika atafungiwa kucheza na kujihusisha na mpira wa miguu kwa kipindi kati ya miezi sita (6) mpaka miaka mitano (5) na faini ya shilingi laki tatu (300,000) mpaka shilingi milioni moja (1,000,000).
- (6) Mchezaji atakayefanya jambo lolote kati ya yafuatayo atafungiwa michezo isiyopungua mitatu (3) na faini isiyopungua shilingi laki mbili (200,000/-) mpaka milioni mbili (2,000,000).
- 5.1 Kutojiunga na Timu ya Taifa kwa sababu yoyote isiyo ya msingi.
- 5.2 Kupigana/kupiga kabla, wakati wa mchezo au mara tu baada ya mchezo kumalizika.
- 5.3 Kumshambulia mwamuzi, kiongozi, mtazamaji au mtu yoyote kwa namna yoyote ile, iwe kwa matusi au kwa vitendo.
- 5.4 Kufanya kitendo chochote cha aibu, kama vile kukojoa kiwanjani, kukataa kupeana mkono na mgeni rasmi, waamuzi na wachezaji wa timu pinzani, kutoa au kuonesha ishara inayoashiria matusi.
- 5.5 Kufanya vitendo vyenye kuonesha imani za ushirikina na uchawi hadharani au vitavyobainishwa kwa ushahidi mwagineo.

- 5.6 Kufanya kitendo chochote kingine kitakachobainika kuwa ni kinyume cha maadili ya mchezo wa mpira wa miguu.
- (7) Mchezaji atakayebainika kukutwa na makosa ya utovu wa nidhamu yanayojirudia au mara nyangi (sugu wa utovu wa nidhamu) atafungiwa kucheza kati ya michezo mitano (5) mpaka kumi (10) na faini isiyopungua shilingi laki tatu (300,000/-).
- (8) Mchezaji atakayeonyeshwa kadi nyekundu katika mchezo wa mwisho wa Shindano lolote la Soka la Ufukweni au atakayemaliza msimu wa Mashindano ya Soka la Ufukweni akiwa na adhabu ambayo haijaisha muda wake ataendelea kutumikia adhabu hiyo katika msimu unaofuata (katika timu au daraja lolote) isipokuwa adhabu inayotokana na kadi za njano (kanuni 36:3).
- (9) Mchezaji atakayesababisha na/au kufanya vurugu za aina yoyote mara baada ya mchezo kumalizika atafungiwa kati ya michezo mitatu (3) mpaka sita (6) na faini kati ya shilingi laki mbili (200,000/-) mpaka shilingi milioni moja (1,000,000).
- (10) Mchezaji atakayebainika kutoa taarifa za uongo kufanikisha usajili wake na kushiriki kucheza Shindano lolote la Soka la Ufukweni atafungiwa kwa kipindi kisichozidi miaka miwili (2) na faini ya shilingi laki mbili (200,000/-) Matokeo ya michezo aliyocheza yatabaki kama yalivyotokea uwanjani.
- (11) Mchezaji atakayebainika kushiriki kucheza mchezo wowote wa Mashindano ya Soka la Ufukweni hali akijua kuwa hajathibitishwa kiusajili atafungiwa kujihusisha na masuala ya mpira wa miguu kwa kipindi cha miezi kumi na miwili (12) na faini ya shilingi laki tatu (300,000/-). Timu iliyomchezeshaa itapoteza mchezo wowote alioshiriki na timu pinzani husika itapewa ushindi.
- (12) Mchezaji atakayebainika kupanga matokeo ya mchezo kwa namna yoyote ile atafungiwa maisha kucheza mpira ndani na nje ya nchi.
- (13) Mchezaji yeyote atakayebadili jina lake halisi kwa madhumuni ya kudanganya ili asajiliwe kinyume cha masharti ya kanuni hizi atafungiwa kucheza mpira wa miguu ndani na nje ya nchi kwa kipindi kisichopungua miezi kumi na miwili (12) kuanzia tarehe ya kubainika.
- (14) Mchezaji atakayebainika kusaini fomu/mikataba na klabu zaidi ya moja kwa wakati mmoja na kuombewa usajili na klabu hizo katika kipindi cha msimu mmoja wa usajili atafungiwa kucheza mpira ndani na nje ya nchi kwa kipindi kati ya mwaka mmoja (1) na miaka mitatu.
- (15) Mchezaji yeyote wa timu katika Mashindano ya Soka la Ufukweni atakayekataa kuhojiwa na vyombo vya habari baada ya mchezo kumalizika baada ya kutakiwa kufanya hivyo na maofisa wa mchezo atatozwa faini ya shilingi laki moja (100,000) na/au kufungiwa kucheza michezo miwili (2).
- (16) Mchezaji wa Klabu shiriki Soka la Ufukweni anaweza kuadhibiwa kwa mujibu wa kanuni hizi kutokana na makosa ya utovu wa nidhamu au ukiukaji wa maadili yaliyotokana na mchezo wa kirafiki na/au mashindano mengine aliyoshiriki na timu yake au kwa namna nyininge.

- (17) TFF inaweza kuwatumia kwa pamoja wachezaji wasiopungua wanne katika shughuli ya kijamii kuhusiana na Soka la Ufukweni na Udhaminii wa Shindano husika la Soka la Ufukweni kuititia klabu yao. Wachezaji watakaokaidi au kushindwa bila sababu za msingi zinazokubalika kwa TFF kila mmoja atafungiwa michezo isiyopungua mitatu na faini shilingi laki tatu (300,000/-).
- (18) Mchezaji aliyetozwa faini na kuamriwa kulipa kutokana na makosa aliyofanya hataruhusiwa kucheza mchezo unaofuata wa klabu yake mpaka faini hiyo iwe imelipwa, klabu itapoteza mchezo kwa kumchezesha mchezaji ambaye hajalipa faini bila ya kujali kumalizika kwa adhabu nyingine iliyoambatana na faini hiyo.
- (19) Mchezaji atakayemaliza msimu wa ligi au kuhamia klabu nyingine akiwa anatumikia adhabu ataendelea kutumikia adhabu hiyo katika msimu unaofuata au katika klabu atakayohamia kwa daraja atakalokuwepo. Ukiukwaji wa sharti hili utavutia adhabu kwa kilabu na mchezaji.
- (20) Uvnjifu wowote wa Masharti ya Kimkataba yanayohusu Matumizi yoyote ya Mchezaji wa Klabu ya Mashindano ya Soka la Ufukweni yasiyokuwa na ridhaa au idhini ya Klabu yake yataamuliwa na Kilabu husika kwa Mazingatio ya Masharti stahili ya Mkataba wa Mchezaji na Kilabu husika.
- (21) Mchezaji yejote atakayepatikana na hatia ya kufanya makosa makubwa ya kimaadili au kinidhamu, au ya kibaguzi au ya kidhalilishaji au yatakayotafsiriwa kuwa ni ukiukaji mkubwa wa taratibu za mchezo na ubinadamu atatozwa faini kati ya shilingi laki tatu (300,000/-) mpaka shilingi milioni tatu (3,000,000/-) au/na kusimamishwa kushiriki michezo mitatu (3) mpaka kumi (10) ya klabu yake yoyote atakayoitumikia katika Mashindano ya Soka la Ufukweni au kufungiwa kipindi cha kati ya mwaka mmoja (1) na miwili (2).
- (22) Mchezaji atakayethibitika/kupatikana na hatia ya kumpiga mchezaji mwenzake isivyo kawaida au kwa kutumia nguvu kubwa kuliko kawaida/kupigana au kumpiga mwamuzi, kijana wa mipira (ballkid), au afisa/mhudumu mwingine wa mchezo atasimamishwa michezo isiyopungua mitano (5), au kufungiwa kati ya miezi mitatu mpaka mwaka mmoja na faini isiyopungua shilingi laki tano (500,000/-) bila ya kujali kutochukuliwa hatua au hatua iliyochukuliwa na mwamuzi uwani na kwa mazingatio ya kanuni ya (36.5.3).

Kanuni 37 Udhibiti kwa Waamuzi

- (1) Mwamuzi yejote atakayethibitika au kubainika kwa lolote miongoni mwa yafuatayo katika kanuni hii atapata adhabu ya kuonywa, kuondolewa katika ratiba ya waamuzi kati ya mizunguko mitatu (3) mpaka mitano (5), kufungiwa kati ya miezi mitatu (3) mpaka sita (6) na kwa makosa ya Rushwa atafungiwa kwa miaka mitatu (3) au/na kushushwa daraja la uamuzi au/na kuondolewa au kufutwa kabisa katika orodha ya waamuzi wanaotambuliwa na TFF na kunyang'anywa leseni ya uamuzi.
- 1.1 Akishindwa kumudu mchezo kwa uzembe, makusudi, woga au kutozingatia sheria ipasavyo kiasi cha kuvuruga mchezo, kuhtarisha amani/kutia aibu fani ya uamuzi na/au kushusha hadhi ya mpira wa miguu.
- 1.2 Akishindwa kufika kwenye kituo kwa wakati au kushindwa kufika kwenye mchezo au kuchelewa kwenye mchezo kiasi cha kusababisha mchezo kuanza ukiwa umechelewa au kutofanyika au kusababisha mchezo kuahirishwa au kurekebishiwa kwa ratiba ya waamuzi.
- 1.3 Akifanya kitendo cha utovu wa nidhamu kama vile kutukana, kufanya fujo ya aina yoyote, kuanzisha ugomvi au kupigana kabla, wakati au baada ya kumaliza mchezo, kubainika kutumia kilevi cha aina yoyote wakati wa kikao cha maandalizi na wakati wa mchezo pamoja na kitendo kingine chochote kinyume na maadili ya uamuzi wa mpira wa miguu.
- 1.4 Akibainika kuandika taarifa yake kwa kusudio la kutoa taarifa ya uongo au kusudio lolote au kutoa taarifa itakayobainika kuwa sio sahihi au ya udanganyifu kwa sababu yoyote ile.
- 1.5 Akibainika kwa namna yoyote au kutoa visingizio visivyokuwa na msingi ili kukwepa mchezo aliopangiwa au atakayekuwa na uhusiano katika/na timu yoyote aliopangiwa kuchezesha na kushindwa kutoa taarifa za uhusiano huo kwa wakati.
- 1.6 Atakayebainika kushindwa kuchukua hatua stahili kwa wachezaji na viongozi wa timu kwa vitendo vya utovu wa nidhamu au ukiukwaji wa taratibu kipindi kabla, wakati na baada tu ya mchezo kumalizika.
- 1.7 Atakayebainika kutowaa vifaa vya mdhamini alivyopewa kwa madhumuni yaliyokusudiwa na/au atakayefanya jambo lolote kumdhililisha mdhamini wa Shindano la Soka la Ufukweni au bidhaa au tangazo la mdhamini katika mchezo husika au kwa namna yoyote ile.
- 1.8 Atakayebainika kushindwa kutafsiri sheria za mpira wa miguu ipasavyo katika mchezo aliouchezesa na kupelekea kuwa na upungufu mwingu wa kiuchezeshaji na hata kusababisha kupata alama ndogo au kubainika kwa hali hiyo ya uchezeshaji kwa njia nyingine yoyote inayoaminika.

- (2) Akibainika kuwa amedai Rushwa au amepokea/ametoa Rushwa au kuhusika na matendo yoyote yanayoashiria Rushwa ikiwa ni pamoja na kushindwa kabisa kutoa taarifa ya Rushwa au kwa wakati, au kutoa taarifa ya mpango wa Rushwa inayotia mashaka au kushawishi kuteuliwa na/au kupangwa kwa njia yoyote atafungiwa kwa mwaka mmoja mpaka miaka mitatu (3) au maisha.
- (3) Mwamuzi TEULE wa Mashindano ya Soka la Ufukweni ataadhibiwa na kanuni hizi kutokana na makosa yanayotokana na mchezo wa kirafiki na mashindano mengine yanayotambuliwa aliyochezeshya yakihusisha timu zozote au kwa kuchezeshya mchezo wowote wa mpira wa miguu usicotambuliwa na TFF na FA(M) wake au FA(W) yake.
- (4) Mwamuzi yejote atakayebainika kuwa na upungufu au kushindwa kukidhi mahitaji ya vigezo na taratibu za kiuamuzi kama zinavyoainishwa kwenye **kanuni ya 34** ya kanuni hizi ataadhibiwa kwa kuondolewa kwenye ratiba kwa mizunguko mitatu (3) mpaka mitano (5), kupewa Onyo Kali au Karipio, kushushwa daraja la Mashindano au Kufungiwa kipindi kuanzia mwezi mmoja (1) mpaka mwaka mmoja (1), kwa makosa ya Rushwa ataondolewa kwenye ratiba ya Mashandano ya Soka la Ufukweni au/na kushushwa Daraja la Uamuzi na/au Kufutwa kwenye orodha ya waamuzi wanaotambuliwa na TFF na kunyanganywa leseni yake ya uamuzi.

Kanuni **38** **Udhibiti kwa Maafisa Mchezo**

- (1) Afisa Mchezo yoyote kwa Mashindano ya Soka la Ufukweni anawajibika kujiheshimu, kuwa makini na kushughulikia masuala yote ya mchezo ipasavyo na kuyatolea taarifa kwa kutumia fomu maalum (kwa jili hiyo) kwa ukweli na umakini na si vinginevyo.
- (2) Afisa Mchezo yoyote kwa Mashindano ya Soka la Ufukweni anaweza kuchukuliwa hatua stahili kwa makosa yoyote yaliyotokana na mchezo alioshiriki kusimamia au kuendesha au wa kirafiki aliosimamia uliohusisha timu zozote.
- (3) Afisa Mchezo yoyote kwa Mashindano ya Soka la Ufukweni Atakayebainika kuwa amedai Rushwa au amepokea/ametoa Rushwa au kuhusika na mpango/matendo yoyote yanayoashiria Rushwa ikiwa ni pamoja na kushindwa kabisa kutoa taarifa ya Rushwa au kwa wakati, au kutoa taarifa ya mpango wa Rushwa inayotia mashaka atafungiwa maisha.
- (4) Kushindwa kutimiza majukumu yake kwa namna yoyote kwenye maeneo yake ya utendaji. Kushindwa kushiriki au kukidhi masharti ya Ushiriki Vikao muhimu vyta mchezo.
- (5) Akishindwa kutoa Taarifa Rasmi husika kama zinavyoelekezwa kwenye Muongozo au Taarifa ya mchezo kwa usahihi na ukweli zikiwemo taarifa muhimu za takwimu, mchezaji bora wa mchezo husika au akishindwa kuwasilisha taarifa ya mchezo kwa muda uliowekwa, au akibainika kushirikiana na afisa mwengine kuandika taarifa ya mchezo kwenye maudhui ya taarifa (*ukiondoa ulinganisho wa usahihi wa kadi, magoli, mabadiliko ya wachezaji na muda*), au akishindwa kutaarifu matukio mengine yaliyotokea kuhusiana na mchezo husika yaliyo kwenye mamlaka yake, au akitumia uongo au udanganyifu au taarifa yake isiyokuwa sahihi.
- (6) Afisa Mchezo yoyote kwa Mashindano ya Soka la Ufukweni anaweza kuadhibiwa kwa Onyo au Karipio au Kufungiwa kati ya miezi mitatu (3) mpaka miaka mitatu (3) au kuondolewa kwenye ratiba ya Mashindano ya Soka la Ufukweni au kuondolewa kwenye Orodha ya Maafisa Mchezo wanaotambuliwa na TFF endapo atabainika au kuthibitika kushindwa kukidhi taratibu muhimu za Utekelezaji wa majukumu yake kwa mujibu wa kanuni 33.

Kanuni **39** **Udhibiti kwa Makocha na Viongozi**

- (1) Kocha/Kiongozi wa Timu ya Mashindano ya Soka la Ufukweni ataadhibiwa kwa mujibu wa Kanuni hizi kutoana na makosa

atakayofanya kwenye michezo ya Mashindano ya Soka la Ufukweni ya timu yake au Mchezo wa Kirafiki wa Timu yake au Mchezo wowote Unaotambuliwa timu yake ilioshiriki.

- (2) Kocha/Kiongozi Akimshambulia mwamuzi, mchezaji au kiongozi yejote, kwa maneno au vitendo, kabla, wakati au baada ya mchezo, atatozwa faini isiyopungua shilingi laki moja (100,000/-) mpaka milioni moja (1,000,000) na kufungiwa michezo isiyopungua mitatu (3), bila ya kujali adhabu yoyote iliyotolewa na mwamuzi kiwanjani.
- (3) Kocha/Kiongozi Akitoa kauli/ishara kuashiria/kushawishi shari kabla, wakati au baada ya mchezo atatozwa faini isiyopungua shilingi laki mbili (200,000/-) mpaka milioni moja (1,000,000). na kufungiwa michezo isiyopungua mitatu (3).
- (4) Kocha/Kiongozi Akibainika kuwa anadai Rushwa au amepokea/ametoa Rushwa au kuhusika na matendo yoyote yanayoashiria Rushwa ikiwa ni pamoja na kushindwa kabisa kutoa taarifa ya mpango wa Rushwa kwa wakati au inayotia mashaka, au kutoa taarifa (itakayohitajika) ya mchezo isiyo sahihi kwa makusudi atafungiwa maisha.
- (5) Kocha/Kiongozi Akijishirikisha na vitendo vyovyote vile vinavyoashiria imani za uchawi au ushirikina atatozwa faini kati ya shilingi laki moja (100,000) na milioni tano (5,000,000) na kufungiwa michezo isiyopungua mitatu (3).
- (6) Kocha/Kiongozi Akifanya kitendo chochote ambacho ni kinyume cha maadili ya taaluma ya ukocha wa mpira wa miguu kama vile kusimamia benchi la ufundi katika mchezo akiwa ameleta atafungiwa kipindi kisichopungua mwaka mmoja au/na faini ya shilingi laki moja (100,000)
- (7) Kocha/Kiongozi Akibainika kughushi saini ya mchezaji au kufanya tendo lolote kwa lengo la kukamilisha zoezi la usajili kwa udanganyifu atafutwa katika orodha ya waalimu, leseni yake itatwaliwa na hatua za kisheria zitachukuliwa dhidi yake.
- (8) Kocha/Kiongozi Akibainika kusababisha timu kutofika uwanjani na kukosa mchezo, baada ya kuhudhuria kikao cha maandalizi, atatozwa faini ya shilingi laki mbili (200,000/-) na kufungiwa kwa kipindi kisichopungua miezi kumi na mbili.
- (9) Kocha/Kiongozi Akibainika kusababisha au kuhamasisha vurugu au kugomea mpaka kupelekea mchezo kuvunjika atafungiwa kwa kipindi kisichopungua miezi kumi na miwili na faini ya shilingi laki tatu (300,000/-)
- (10) Kocha/Kiongozi Akithibitika kutoa shutuma, kejeli au kushambulia mwamuzi wa mchezo, msimamizi au TFF kwenye vyombo vyaa habari atafungiwa kushiriki mechi tatu mpaka sita na/au kutozwa faini ya shilingi laki moja (100,000/-) mpaka milioni mbili (2,000,000).
- (11) Kocha/Kiongozi Akithibitika kumchezeshaa mchezaji ambaye ni batili kiusajili au ambaye usajili wake haujathibitishwa na TFF atafungiwa kwa kipindi cha mwaka mmoja na faini ya shilingi laki tano (500,000/)

- (12) Kocha/Kiongozi atakayetolewa kwa kadi nyekundu kwenye mchezo wa Mashindano ya Soka la Ufukweni atafungiwa kuiongoza timu yake kwenye vyumba sua kuvalia na benchi la ufundi katika michezo miwili (2) inayofuatia ya timu yake na kutozwa faini ya shilingi laki moja (100,000/-). Kwa Mashindano mengine mafupi au ya Kituo atafungiwa kwa michezo miwili au/na faini isiyopungua shilingi laki moja (100,000/-)
- (13) Kocha/Kiongozi wa Ufundu atakayeonywa kwa kadi ya njano na mwamuzi kwenye michezo miwili ya Mashindano ya Soka la Ufukweni atafungiwa kuiongoza timu yake kwenye benchi la ufundi wakati wa mchezo katika mchezo mmoja unaofuatia wa timu yake.
- (14) Kocha atakayekataa kuhojiwa na vyombo sua habari kwenye mchezo wa Mashindano ya Soka la Ufukweni baada ya kutakiwa kufanya hivyo na maofisa wa mchezo atafungiwa kuiongoza timu yake kwenye vyumba sua kuvalia na benchi la ufundi la timu yake katika michezo miwili (2) inayofuata na/au kutozwa faini ya shilingi laki moja (100,000)
- (15) Kocha/Kiongozi Akishindwa kutoa taarifa zinazohitajika TFF kwa mujibu wa maagizo husika atafungiwa kwa kipindi kisichopungua miezi mitatu (3) au Akitoa taarifa isiyo sahihi kiasi cha kupotosha maamuzi ya TFF atafungiwa kwa kipindi kisichozidi miezi kumi na miwili (12).
- (16) Kocha/Kiongozi Akitoa matamshi au ishara za matusi dhidi ya mashabiki, akitoa matamshi, ishara za matusi yenye nia ya kumdhalilisha kiongozi mbele ya jamii awe wa TFF, Klabu au Taifa atatozwa faini ya shilingi laki mbili (200,000/-) na kufungiwa kwa kipindi kisichopungua miezi mitatu (3).
- (17) Kiongozi atakayebainika kushindwa/kukaidi kutii maamuzi au maagizo ya TFF atafungiwa kwa kipindi kati ya miezi mitatu (3) na miaka mitatu (3) na kutozwa faini isiyopungua shilingi laki tano (500,000/-)
- (18) Ni marufuku kwa Kocha/kiongozi wa Timu/Kilabu kushutumu au kutoa matamshi/maandiko/picha/video kwa lengo la kumkejeli au kumshutumu au kumkashifu au kumdhalilisha Mwamuzi yoyote wa mchezo/kiongozi wa TFF/FA(M) kwenye vyombo sua habari na mahali pengine popote. Kiongozi atakayekiuka atafungiwa idadi ya michezo isiyopungua mitatu au kipindi kati ya miezi mitatu (3) mpaka kumi na miwili (12) na/au faini kati ya shilingi laki tatu (300,000/-) na milioni mbili (2,000,000).
- (19) Kiongozi akibainika kuhudhuria kikao cha maandalizi ya mchezo kwa kujisingizia cheo kisicho kuwa chake atatozwa faini ya shilingi laki moja (100,000/-) na/au kufungiwa kwa kipindi kisichopungua miezi mitatu (3).
- (20) Kocha/Kiongozi akibainika kughushi saini ya mchezaji ili kukamilisha zoezi la usajili kwa udanganyifu, kiongozi husika atafungiwa kipindi kisichopungua miaka mitano na hatua za kisheria zitachukuliwa dhidi yake/yao.
- (21) Kocha/Kiongozi akibainika kutoa taarifa au nyaraka zisizo sahihi au za udanganyifu kwa TFF kwa lengo la kufanikisha usajili wa mchezaji au

jambo lolote lililo na masharti maalum atakabiliwa na adhabu ya faini ya shilingi laki tano (500,000/-) au kufungiwa miaka miwili (2).

- (22) Kocha/Kiongozi atakayebainika kusababisha timu kutofika uwanjani na kukosa mchezo, baada ya kuhudhuria kikao cha maandalizi, atatozwa faini ya shilingi laki tatu (300,000/-) na kufungiwa kipindi kisichopungua miezi kumi na miwili (12).
- (23) Kocha/Kiongozi Akibainika kusababisha au kuhamasisha vurugu au kugomea mpaka kusababisha mchezo kuvunjika atafungiwa kwa kipindi kisichopungua miezi kumi na miwili (12) na faini ya shilingi laki tatu (300,000/-).
- (24) Kocha/Kiongozi Akibainika kushawishi, kupotosha au kuzuia maamuzi/utekelezaji wa maamuzi ya TFF, atatozwa faini isiyopungua shilingi laki tano (500,000/-) na/au kufungiwa kujihusisha na masuala ya mpira wa miguu kwa kipindi cha miaka saba.
- (25) Kocha/Kiongozi Akibainika kushiriki mpango kupanga matokeo ya mchezo atafungiwa maisha.
- (26) Kocha/Kiongozi yeyote atakayeweka saini ya uongo kwa madhumuni yoyote yale au atakayetoa taarifa zisizo sahihi na kupotosha vyombo vingine katika maamuzi yake kuhusiana na usajili na uhamisho atakabiliwa na adhabu ya kufungiwa kwa kipindi kisichopungua miezi sita.
- (27) Kocha/Kiongozi atakayekataa au kukwepa bila sababu ya msingi kusaini fomu/mkataba ya/wa usajili kwa madhumuni ya uhamisho atakabiliwa na adhabu ya kufungiwa kipindi kisichopungua miezi sita.
- (28) Kiongozi yoyote atakayekiuka masharti ya msingi ya mkataba wa usajili wa mchezaji wa klubu nyingine, au masharti ya kanuni hizi kuhusu mchezaji wa klubu nyingine mwenye mkataba (kanuni 75(9,10) atakabiliwa na adhabu ya faini isiyopungua shilingi laki tatu (300,000) au/na kufungiwa kipindi kisichopungua miezi sita (6).

Kanuni **40** Udhhibit kwa Kilabu

- (1) Klabu ina wajibu na jukumu la kuhakikisha kuwa wachezaji, viongozi, wanachama na wapenzi wake wanajiheshimu na hawajihusishi na vitendo vyovoyote vya utovu wa nidhamu kama vile matusi, vitisho, vurugu, vitendo vinavyoashiria imani za kishirikina na vitendo vyovoyote vingine visivyokuwa vya kimichezo kwenye viwanja vya michezo. Klabu ambayo mashabiki/wachezaji/viongozi wake watafanya vitendo hivyo itatozwa faini isiyopungua shilingi laki tano (500,000/-).
- (2) Mshabiki atakayekamatwa akitoa matusi, vitisho, vurugu, kuashiria imani za uchawi/ushirikina na vyovoyote vingine visivyokuwa vya kimichezo atachukuliwa hatua za kisheria na atakayepatikana na hatia atafungiwa kuingia uwanjani kwa kipindi kisichopungua miezi mitatu (3) na kisichozidi miezi kumi na miwili (12).

- (3) Klabu pia zitawajibika kulipa gharama za matibabu na kulipa gharama za mali zilizoharibika kwa waathirika wa vurugu za washabiki wake zitakazofanyika kabla, wakati au baada ya mchezo.
- (4) Klabu itapoteza mchezo ambao utathibitika kuvunjika kutokana na vurugu za washabiki wake.
- (5) Klabu zinatakiwa zihakikishe viongozi wa klabu zao husika waliosimamishwa na TFF kujishughulisha na uongozi wa klabu wanatii adhabu zao na kuzitekeleza. TFF itachukua hatua zaidi ikiwemo kuitoza faini au kuiondoa kushiriki katika Mashindano husika ya Soka la Ufukweni iwapo klabu hiyo itaruhusu viongozi wake waliosimamishwa kujishughulisha na masuala ya uongozi ndani ya kipindi cha adhabu.
- (6) Klabu itakayoshindwa kupeleka timu uwanjani baada ya kuhudhuria kikao cha maandalizi ya mchezo kitatozwa faini isiyopungua shilingi laki tano (500,000/-). Kilabu haitaruhusiwa kushiriki mchezo wake unaofuatia kabla ya kulipa faini iliyo tozwa.
- (7) Timu yoyote itakayomchezeshaa mchezaji aliye chini ya adhabu ya kufungiwa/kusimamishwa au ambaye ametakiwa kulipa faini kwa maelekezo maalum na hajalipa kwa mujibu wa Kanuni hii itapoteza mchezo huo na timu pinzani itapewa ushindi.
- (8) Kila Klabu inalazimika kuheshimu Mikataba ya Udhaminu inayowekwa na TFF, timu itakayoshindwa kutekeleza masharti ya mikataba ya wadhamini iliyoelekezwa ikiwemo kuvaa na kuheshimu matangazo ya udhamini itatozwa faini ya shilingi laki tano (500,000/-) kwa kila mchezo itayokiuka na inaweza kuchukuliwa hatua zaidi ikiwemo kunyang'anywa alama (points) tatu (3) mpaka tisa (9) au hata kupoteza sifa ya kushiriki Mashindano husika ya Soka la Ufukweni na kufungiwa endapo itaendelea kukaidi utekelezaji wa adhabu husika.
- (9) Timu ambayo wachezaji wake wataoneshwa kadi zaidi ya tatu katika mchezo mmoja itatozwa faini ya shilingi laki moja (100,000/-).
- (10) Timu yoyote ya Soka la Ufukweni itakayochera mchezo wake kwa Mashindano husika ya Soka la Ufukweni bila kuwa na kocha mwenye ujuzi kwa mujibu wa Muongozo wa TFF (utakaotolewa) itatozwa faini.
- (11) Klabu itakayomchezeshaa mchezaji anayetumikia/anayestahili kutumikia adhabu inayotokana na kuonyeshwa kwa kadi michezonii (kanuni 36) itapoteza mchezo na timu pinzani itapewa ushindi wa pointi tatu (3) na magoli matano (5), endapo klabu inahitaji uhakiki wa kadi na adhabu dhidi ya timu yake inatakiwa kuwasiliana na TFF.
- (12) Endapo mchezaji ameshiriki kucheza mchezo wa Mashindano husika ya Soka la Ufukweni na baadae kugundulika usajili wake ulikuwa na kasoro baada ya kuthibitishwa na TFF kwa taarifa ambazo TFF haikuzijua kabla, timu husika itatozwa faini ya shilingi laki tatu (300,000/-) kwa kila mchezo aliocheza, matokeo ya uwanjani yatabaki kama yalivyo.
- (13) Klabu inatakiwa kuhakikisha kuwa faini yoyote inayoihusu, kocha, kiongozi au mchezaji wa timu yake inalipwa kama ilivyohitajika na endapo haitalipwa kwa masharti yaliyowekwa ya kanuni hizi wahusika

hawataruhusiwa kushiriki shughuli yoyote katika klabu na timu mpaka faini itakapolipwa.

- (14) Timu haitaruhusiwa kucheza mchezo wake unaofuata endapo imeshindwa/inakaidi kulipa faini iliyotozwa ikiwa imekwishaamriwa kulipa faini hiyo, na endapo timu itazuiliwa kucheza mchezo husika itakuwa imekosa kucheza mchezo mmoja wa ratiba ya Ligi na itakabiliwa na adhabu kwa mujibu wa kanuni XX.XX.
- (15) Timu itakayoshindwa bila sababu za msingi/itakayokaidi kushiriki mashindano baada ya kuteuliwa na TFF kutokana na nafasi yake kwenye Mashindano husika ya Soka la Ufukweni itatozwa faini isiyopungua shilingi milioni moja (1,000,000/-).
- (16) Timu yoyote inaposhindwa, kukaidi au kucheleta kulipa malipo (sio faini) inayoamriwa kulipa na TFF inaweza kukatwa malipo hayo na TFF kutoka kwenye chanzo chake chochote cha fedha kilicho kwenye mamlaka ya TFF.
- (17) Klabu ambayo itashindwa au kukaidi kutii maagizo/maamuzi au utekelezaji wa maamuzi ya TFF itatozwa faini ya shilingi milioni moja (1,000,000/-) au/na kuondolewa kwenye Mashindano husika ya Soka la Ufukweni.
- (18) Timu yoyote itakayokiuka masharti ya msingi ya masharti/mkataba wa usajili wa mchezaji wa klabu nyingine, au masharti ya kanuni hizi kuhusu mchezaji wa klabu nyingine mwenye mkataba (kanuni 75(9,10) au itakayokutwa na makosa mengi na makubwa ya udanganyifu kuhusiana na usajili na uhamisho wa wachezaji itakabiliwa na adhabu ya faini na/au zuio la usajili kwa kipindi kimoja mpaka vitatu vya usajili.
- (19) Timu iliyomchezesa mchezaji aliyethibitishwa usajili wake lakini aliyebainika kubadili jina kwa nia ya kudanganya au kubainika kutumika udanganyifu mwengine wowote kufanikisha kukamilisha usajili wake au mchezaji aliyebainika usajili wake kuwa na kasoro baada ya kuthibitishwa italic faini kati ya shilingi laki mbili (200,000/-) na shilingi milioni tatu (3,000,000/-) kwa kila mchezo aliocheza lakini matokeo ya uwanjani hayatobadilishwa.
- (20) Timu itakayobainika kumchezesa mchezaji ambaye hajasajiliwa itapoteza mchezo wowote husika, italic faini ya shilingi laki tano (300,000/-) na mchezaji husika atafungiwa kwa kipindi kisichopungua miezi kumi na miwili (12) bila ya kujali kulalamikiwa au la.
- (21) Klabu yoyote itakayowasilisha usajili wake ndani ya saa 48 (arobaini na nane) baada ya tarehe ya mwisho itakayotangazwa na TFF itatozwa faini ya shilingi laki moja (100,000/-) kwa uchelewaji huo, endapo pia itashindwa kuwasilisha ndani ya saa hizo 48 (arobaini na nane) baada ya siku ya mwisho iliyotangazwa na TFF, usajili wake hautapokelewa na itapoteza sifa na kutafsiriwa kujiondoa yenyewe kwenye Mashindano husika ya Soka la Ufukweni.
- (22) TFF inaweza kufanya uchunguzi na maamuzi juu ya fujo/vitendo vya mashabiki wa klabu vilivyokithiri au vilivyo na madhara zaidi na/au visivyozingatia utu na haki za binadamu na/au vya kibaguzi siku au

wakati kabla ya mchezo, wakati wa mchezo na baada ya mchezo. Adhabu za faini kati ya shilingi laki tano (500,000/-) na shilingi milioni tano (5,000,000/-), klabu kufungiwa kutumia au adhabu nyingine stahili na aina ya tukio na wakati.

- (23) Timu hairuhusiwi kumtumia katika mchezo wake wowote mchezaji ambaye anatumika adhabu ya kusimamishwa/kufungiwa. Ukiukwaji wowote utasababisha timu kupoteza mchezo kwa manufaa ya athari inayostahili endapo timu ilikwishapoteza mchezo husika.
- (24) Timu ikifanya kitendo kinachoashiria imani za kishirikina itatozwa faini ya kati ya shilingi laki moja (100,000/-) na milioni tano (5,000,000/-)

Kanuni **41** **Adhabu za Kilabu**

- (1) Klabu yoyote inaweza kutoa adhabu inayostahili na kwa mujibu wa utaratibu dhidi ya mchezaji wake yejote itakayotumika ndani ya nchi tu. Klabu haina mamlaka ya kumfungia mchezaji wake nje ya nchi.
- (2) Adhabu zote zitakazotolewa na klabu ni lazima zithibitishwe na TFF kabla hazijaanza kutekelezwa. TFF inaweza kufuta, kupunguza au kuongeza adhabu ikiwa ni pamoja na kumfungia mchezaji husika nje ya nchi.
- (3) Klabu haitakuwa na mamlaka ya kumfungia mchezaji kwa kipindi kinachozidi msimu wa ligi husika au kwa mchezaji mwenye mkataba, zaidi ya kipindi cha mkataba wake na klabu hicho.
- (4) Kabla klabu haijatoa adhabu yoyote ni lazima mchezaji anayehusika apewe nafasi ya kujitetea.
- (5) Klabu itakayotoa adhabu kwa mchezaji wake na kutuma taarifa hiyo TFF ili adhabu hiyo ithibitishwe, italazimika kutuma vielelezo vyote vinavyohusika ikiwa ni pamoja na muhtasari wa kikao kilichotoa adhabu hiyo.
- (6) Endapo mchezaji hajardhika kutokana na adhabu aliyopewa na klabu yake anaweza kukata rufaa kwa TFF kabla adhabu yake haijathibitishwa na TFF.
- (7) Adhabu yoyote ya klabu kwa Mchezaji ni lazima itolewe na Chombo cha Klabu kilicho na mamlaka ya kufanya hivyo.

Kanuni **42** **Dawa Haramu**

- (1) Hairuhusiwi kwa mchezaji yejote kutumia dawa za kulevyta au za kuongeza nguvu wakati wowote kuhusiana na/katika mchezo wa Mashindano yoyote ya Soka la Ufukweni.
- (2) Mchezaji yoyote atakayetakiwa kufanya vipimo vya kubaini matumizi ya dawa za kulevyta au kuongeza nguvu akiwa mchezoni anawajibika kufanya hivyo, endapo atagundulika kuwa anatumia dawa za kulevyta au kuongeza nguvu au akikataa kufanya vipimo hivyo atafungiwa kwa kipindi kisichopungua miezi kumi na mbili.

Kanuni **43** Usajili

- (1) Mchezaji lazima asajiliwe na Shirikisho la Mpira wa Miguu ili kuchezea klabu kama mchezaji wa kulipwa au wa ridhaa kwa mujibu wa masharti ya Kanuni za FIFA. Ni wachezaji waliosajiliwa tu ndio wanaostahili kushiriki katika soka rasmi. Kwa kujisajili, ina maana mchezaji anakubali kufuata sheria na kanuni za FIFA, TFF, mashirikisho na vyama vya mpira wa miguu. Mchezaji atasajiliwa katika klabu moja tu kwa wakati mmoja.
- (2) TFF itatoa muongozo kuhusu Usajili ikiwemo kipindi, Utaratibu na mambo yote kuhusiana na Usajili wa wachezaji ambayo hayajaainishwa ipasavyo kwenye Kanuni hizi yatashughulikiwa na TFF kadri yatakavyowasilishwa na Kilabu husika.
- (3) Mchezaji yejote aliyesajiliwa na Kilabu ya Soka la Ufukweni atakuwa ni mchezaji wa kilabu husika kwa Shindano husika alilosajiliwa kwa madhumuni hayo. Mchezaji anaweza kusajiliwa na Kilabu kingine katika msimu husika kushiriki katiuka Shindano jingine tofauti na Shindano alilosajiliwa awali na timu nyingine kwa sharti la Shindano husika la awali kuwa limemalizika.
- (4) Mchezaji wa Mashindano mengine ya Mpira wa Miguu anaweza kusajiliwa kwenye Kilabu cha Soka la Ufukweni almuradi tu Kilabu ya Soka la Ufukweni iwe imepata Kibali kutoka Kilabu yake hiyo husika ya Mpira wa Miguu na kuidhinishwa na mamlaka ya Usajili ya mashindano hayo.
- (5) Mchezaji wa Kilabu cha Soka la Ufukweni anaweza kusajiliwa kwenye kilabu cha Mashindano mengine ya Mpira wa Miguu bila masharti ya Uhamisho endapo mchezaji huyo hana Mkataba na Kilabu chaje cha Soka la Ufukweni. Masharti ya msingi yatazingatiwa endapo mchezaji husika ana Mkataba.
- (6) Mchezaji kutoka Zanzibar atasajiliwa na Kilabu ya Soka la Ufukweni Tanzania Bara kwa mazingatio ya Ruhusa (release) kutoka Kilabu yake ya Zanzibar na kuidhinishwa na ZFF. Mchezaji kutoka Bara ataruhusiwa kushiriki kucheza Soka la Ufukweni Zanzibar kwa ruhusa ya Kilabu chake alichosajiliwa hali ikiwa shindano husika halijamalizika.
- (7) Wachezaji wanaweza kusajiliwa katika moja ya vipindi vya usajili vya msimu vilivyopangwa na kutangazwa na TFF. TFF itatoa muongozo kuhusiana na usajili kwa kila kipindi husika cha usajili.
- (8) Katika Mkataba, fomu, nyaraka na taarifa yoyote kuhusiana na usajili na uhamisho inalazimika kujazwa majina matatu (3) ya mchezaji.
- (9) Klabu ya Soka la Ufukweni inaruhusiwa kusajili kwa kikosi chake wachezaji wasiozidi ishirini na tano (25) na wasiopungua kumi na mbili (12).

- (10) Klabu ambayo itawasilisha maombi yake ya usajili wa wachezaji wake ikiwa na pungufu ya wachezaji kumi mbili (12) kwa timu yake au itakayopata uthibitisho wa wachezaji pungufu ya wachezaji kumi mbili (12) itakuwa imepoteza sifa za kushiriki Shindano husika.
- (11) Maombi ya usajili wa mchezaji wa Mashindano ya Soka la Ufukweni yatawasilishwa kwa TFF/mamlaka husika kama itavyokuwa imeelekezwa katika Muongozo wa Usajili kwa Mashindano husika. Kilabu husika itawajibika pia kutimiza Masharti mengine na Maelekezo kuhusu Usajili wa wachezaji kama yatavyoelekezwa na TFF.
- (12) Uwasilishaji wa Maombi ya Usajili wa Mchezaji kwa mifumo yote utazingatia viambatanisho kadhaa ikiwemo:
- 12.1 Fomu ya orodha ya wachezaji wote (fomu mama).
  - 12.2 Fomu maalum iliyokamilika ya maombi ya usajili wa mchezaji
  - 12.3 Nakala tatu za mkataba wa mchezaji. (kwa mchezaji mwenye mkataba)
  - 12.4 Cheti cha utimamu wa afya.
  - 12.5 Hati ya uthibitisho wa Bima kwa wachezaji na viongozi.
  - 12.6 Cheti cha kuzaliwa na kitambulisho cha Taifa/pasi ya kusafiria.
  - 12.7 Picha moja ukubwa wa picha ya pasipoti (passport size).
  - 12.8 Hati ya uhamisho ilio kamili (kwa wachezaji wa kuhamishwa).
  - 12.9 Uthibitisho wa usajili uliopita (kwa mchezaji anayeendelea).
- (13) Klabu yoyote, FA(W), FA(M) na mamlaka nyingine wanaweza kuweka pingamizi kупinga usajili wa mchezaji yeoyote kwenye kipindi cha Pingamizi kitachowekwa na kutangazwa na TFF. Klabu itapewa taarifa juu ya pingamizi ililowekekwa na itatakiwa kujibu au kumaliza dosari zilizosababisha pingamizi kwa wakati kabla Kamati husika haijathibitisha usajili wa wachezaji. Mchezaji ambaye dosari zake za usajili zilizobainishwa hazitakuwa zimemalizwa na klabu yake katika muda uliowekwa/uliotolewa usajili wake hautathibitishwa.
- (14) Kilabu cha Mashindano ya Soka la Ufukweni kinaweza kuingia mkataba na mchezaji/wachezaji wake kwa msingi wa kuimarisha mahusiano ya usajili baina yao. Masharti ya Mkataba husika yatazingatiwa katika mazingira yoyote kuhusiana na usajili kwa wachezaji husika.
- (15) TFF itatoa muongozo kuhusu Usajili wa Wachezaji vijana au wa Timu za Vijana kwa Kilabu za Soka la Ufukweni na kuhusiana na Shindano husika. TFF itashughulikia Wasilisho lolote la Kilabu kuhusu Usajili au Ushiriki wa wachezaji vijana kwenye Mashindano ya Soka la Ufukweni. Mchezaji aliye na umri chini ya miaka kumi na nane hataruhusiwa kushiriki Mashindano ya wakubwa (senior) ya Soka la Ufukweni.

Kanuni **44** Katazo

- (1) Haitaruhusiwa kwa mchezaji yejote kutia saini Fomu za Maombi ya Usajili/mikataba ya klabu zaidi ya moja kwa wakati mmoja. Mchezaji atakayethibitika kufanya taratibu za Maombi ya Usajili ya klabu mbili (2) tofauti kwa wakati mmoja atafungiwa kucheza mpira wa miguu kwa mashindano yoyote rasmi kwa kipindi cha mwaka mmoja (1).
- (2) Ni marufuku kwa mchezaji yoyote kutoa Taarifa za Udanganyifu au zisizo sahihi kuhusiana na usajili wake kwa kilabu yoyote. Mchezaji atayebainika kutoa taarifa za Udanganyifu kwa lengo la kufanikisha usajili wake au jingine la aina hiyo atakabiliwa na adhabu kwa mujibu wa kanuni hizi na nyngine za kimataifa.
- (3) Ni marufuku kwa Kiongozi yoyote kutumia taarifa za uongo, udanganyifu au zisizo sahihi kufanikisha usajili wa mchezaji yoyote kwa timu yake au kufanikisha kwa namna yoyote kwa timu nyngine. Adhabu zitatolewa kwa mujibu wa kanuni.
- (4) Mchezaji wa Mashindano ya Soka la Ufukweni hataruhusiwa kuchezea timu zaidi ya moja kwa Shindano moja ndani ya Msimu mmoja.

Kanuni **45** Uthibitisho wa Usajili

- (1) Kamati ya Sheria na Hadhi za Wachezaji ya TFF ndiyo chombo chenye mamlaka ya kushughulikia masuala ya usajili wa wachezaji, kitathibitisha usajili kwa wachezaji wote wa timu zinazoshiriki Mashindano ya Soka la Ufukweni na kitatengua endapo itahitajika kwa mujibu wa kanuni na taratibu.
- (2) Mchezaji yejote hataruhusiwa kuchezea klabu yoyote katika michezo ya Mashindano ya Soka la Ufukweni mpaka tu usajili wake umethibitishwa na TFF.
- (3) TFF itatoa kati ya siku tatu (3) na kumi na nne (14) kupokea pingamizi la usajili wa wachezaji kimaandishi juu ya usajili wa wachezaji tangu kutangazwa majina ya wachezaji wanaoombewa kusajiliwa na klabu husika.
- (4) TFF itatoa muda maalum kabla ya kufanya uthibitisho wa usajili wa wachezaji kwa klabu kumaliza dosari za usajili zilizogunduliwa au zinazotokana na pingamizi la usajili na kubainishwa, mchezaji ambaye dosari juu ya usajili wake hazitamalizwa katika muda huo usajili wake hautathibitishwa.
- (5) TFF haitotoa manufaa kwa mlalamikaji kwa malalamiko yoyote kuhusu usajili kwa mchezaji ambaye usajili wake umethibitishwa na TFF akiwa hakuwekewa pingamizi la usajili au ambaye Pingamizi dhidi yake lilitatuliwa na Kamati.

Kanuni 46 Vijana na Wanawake

- (1) TFF itatoa muongozo kuhusu Usajili na Uendelezaji wa Wachezaji Vijana na Wanawake wa soka la Ufukweni. Kilabu zitawajibika kufuata muongozo husika na kushiriki kimalifu kwenye Mipango ya maendeleo ya wachezaji vijana na wanawake wa Soka la Ufukweni.
- (2) TFF itatoa muongozo kuhusu Usajili wa Wachezaji vijana/wanawake au wa Timu za Vijana na Wanawake kwa Kilabu za Soka la Ufukweni na kuhusiana na Shindano husika. TFF itashughulikia Wasilisho lolote la Kilabu kuhusu Usajili au Ushiriki wa wachezaji vijana kwenye Mashindano ya Soka la Ufukweni.
- (3) Mcbezaji aliye na umri chini ya miaka kumi na nane hataruhusiwa kushiriki Mashindano ya wakubwa (senior) ya Soka la Ufukweni.

DAWATI LA UFUNDI

Sura XV

Kanuni **47** Viongozi wa Ufundi

- (1) TFF inaweza kufanya uchunguzi na ufuatilaji kuhakiki utekelezaji na uzingativu wa kikanuni uliokusudiwa kuhusiana na viongozi wa dawati la ufundi kwa mujibu wa kanuni hizi na ikibidi kutoa adhabu za faini na nyinginezo katika kuhakikisha kuwa kila klubu inakuwa na wataalamu wenye sifa zinazohitajika katika kiwango cha Mashindano ya Soka la Ufukweni na wanaotekeleza majukumu yao ipasavyo.
- (2) Katika Mazingira ya kawaida kila Timu ya Mashindano ya Soka la Ufukweni inawajibika kuwa na Viongozi wa Ufundi (Technical Officials) wasiopungua saba (7) wakijumuisha Kocha Mkoo, Kocha Msaidizi, Kocha wa Magolikipa, Afisa wa Vifaa, Daktari, Mtaalamu wa Viungo na Meneja. Klabu inaweza kuwa na Maafisa zaidi kwa Mazingatio ya sifa na mahitaji kwa kila nafasi.
- (3) Maafisa wengine wa Ufundi wa Kilabu wanaweza kuchukuliwa hatua za kinidhamu na kupata adhabu kutokana na makosa wanayofanya uwanjani kama ilivyo kwa Makocha.
- (4) TFF itatoa muongozo wakati wowote palipo na mahitaji kuhusiana na Viongozi wa Ufundi wa Timu za Mashindano ya Soka la Ufukweni, Kilabu zitawajibika kwenye Utekelezaji bila kukosa.

Kanuni **48** Makocha (Coaches)

- (1) Kila klubu inapaswa kuwa na Kocha Mkoo na wasaidizi wenye sifa na ujuzi wanaokubalika kwa mujibu wa taratibu za TFF na mikataba yao kusajiliwa TFF.
- (2) Kocha toka nje ya nchi atathibitishwa kwanza na TFF kwa kuzingatiwa pia kupatikana kwa kibali stahili cha kuishi na kufanya kazi nchini kabla ya kuingia mkataba na klubu.
- (3) Kocha Mkoo anatakiwa kuwa na Sifa ya Elimu ya kiwango cha chini ya Diploma D ya CAF au inayolingana nayo iliyotolewa na Mashirikisho ya mabara mengine yanayotambuliwa na FIFA na lazima awe amehudhuria mafunzo ya Ukocha kwa Mchezo wa Soka la Ufukweni yanayotambuliwa na TFF. Kocha Msaidizi anatakiwa kuwa na angalau Diploma D ya CAF au inayolingana nayo iliyotolewa na Mashirikisho ya mabara mengine yanayotambuliwa na FIFA.
- (4) Kocha Mkoo ndiye mkuu wa shughuli zote za kiufundi za timu kuanzia usajili wa wachezaji, uandaaji na usimamiaji wa timu katika ligi, kuzungumzia masuala yote ya kiufundi ya timu na mengine yanayohusiana nayo.
- (5) Makocha wote Shiriki kwenye Mashindano ya Soka la Ufukweni ni lazima wakidhi mahitaji ya Leseni ya Kocha inayotolewa na TFF na kupatiwa Leseni husika baada ya kutimiza pia Masharti maalum kutoka TAFCA na kupata Uthibitisho wa TAFCA.

Kanuni 49 Daktari wa Timu

- (1) Kila klubu ya Mashindano ya Soka la Ufukweni inawajibika kuwa na daktari wa timu mwenye ujuzi na sifa za kutosha kama daktari kamili pamoja na mtaalamu wa tiba ya viungo watakaotambuliwa na kuthibitishwa na TFF walio na vifaa tiba kamili na stahiki wakati wote wakihudumu kwa timu zao husika kwa Mashindano ya soka la Ufukweni.
- (2) Timu yoyote itakayacheza mchezo wa Mashindano ya Soka la Ufukweni bila ya kuwa na Daktari anayekidhi sifa na vigezo vinavyohitajika (kanuni 79) itakabiliwa na adhabu kwa mujibu wa kanuni hizi.
- (3) Daktari wa timu anawajibika kuhakiki afya za wachezaji na viongozi wa timu kabla ya maombi ya usajili wa wachezaji kuwasilishwa.
- (4) Madaktari wote Shiriki kwenye Mashindano ya Soka la Ufukweni ni lazima wakidhi mahitaji ya Leseni ya Daktari inayotolewa na TFF na kupatiwa Leseni husika baada ya kutimiza pia Masharti maalum kutoka TASMA na kupata Uthibitisho wa TASMA.

Kanuni **50** Maamuzi Yasiyokatiwa Rufaa

- (1) Maamuzi yote kwa mujibu wa vipengele vyta kanuni za Mashindano ya Wanawake ya TFF katika kanuni ya 80 hayatakatiba rufaa katika ngazi yoyote, mhusika yejote kuhusiana na maamuzi yaliyotolewa chini ya vipengele hivi anawajibika kutekeleza linalomhusu mara moja.

		Kanuni	Maeleo
80.1	14	Leseni ya Klabu	Yote
80.2	17	Taratibu za Mchezo	Yote
80.3	41	Udhibiti wa Wachezaji	Isipokuwa 42:(7,14,16,19,21)
80.4	42	Udhibiti wa Waamuzi	Isipokuwa 43:(3)
80.5	43	Udhibiti wa Kamishna	Isipokuwa 44:(3,)
80.6	44	Udhibiti wa Makocha	Isipokuwa 45:(3,6,7,8)
80.7	45	Udhibiti wa Viongozi	Isipokuwa 46:(1,2,7,8,9,11,13,14,15,16,17)
80.8	46	Udhibiti wa Klabu	Isipokuwa 47:(5,6,15,16,18)

Kanuni **51** Ufafanuzi, Marekebisho na Kufuta

Kwa minajili ya kufafanua au kurekebisha au kufuta kanuni hizi TFF itafanya hivyo wakati wowote palipo na haja ya kufanya hivyo kwa mamlaka ya Kamati ya Utendaji ya TFF ambapo TFF itatoa WARAKA maalum kila inapoonekana inafaa kufanya hivyo kwa lengo la kuleta ufanisi katika utekelezaji wake.

Kanuni **52** Yasiyomo

Mambo yote yasiyokuwemo kwenye Kanuni hizi yataamuliwa na Kamati husika au ya Utendaji ya TFF kwa kuzingatia Kanuni na Katiba ya TFF au Kanuni za FIFA na CAF.

AZIMIO

Kanuni hizi zimepitishwa kwa Azimio la Kamati ya Utendaji ya TFF iliyokutana
Dar es salaam tarehe 14 Agosti 2021.

Wallace Karia
Rais

Kidao Wilfred
Katibu Mkuu

